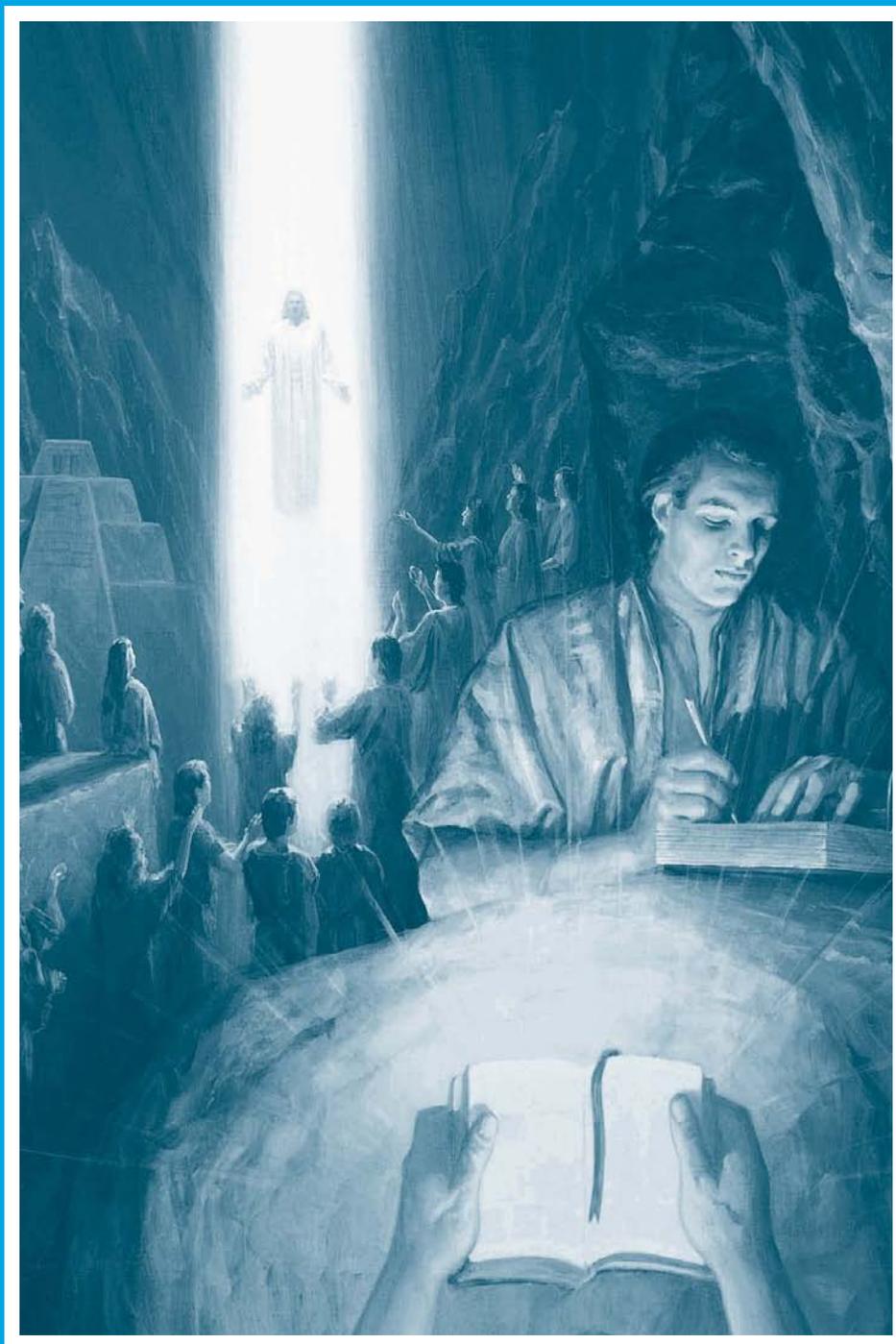

Відеопутівник за Книгою Мормона

Відеопутівник за Книгою Мормона

Підготовлено Церковною системою освіти
Видано
Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів
Солт-Лейк-Сіті, Юта

Переклад цього видання було рекомендовано для використання в системі внутрішньоцерковного навчання релігії та релігійного виховання послідовників Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів. Назване навчання не є освітнянською діяльністю і може бути покладене на кожного гідного члена Церкви. Наявність в перекладі термінів («вчитель», «студент», «інститут», «семінарія» і т.п.) обумовлена необхідністю збереження цілісності оригіналу.

Зауваження і виправлення, у тому числі типографські помилки, надсилайте на адресу:
CES Editing, 50 E. North Temple Street, Floor 8, Salt Lake City, UT 84150-2772 USA.
Електронна адреса: <ces-manuals@ldschurch.org>

Copyright © 1994, 1997, 2001 by Intellectual Reserve, Inc.
Усі права застережено
Printed in Germany

Текст англійською мовою затверджено: 7/05
Переклад затверджено: 7/05

Назва оригіналу: *Book of Mormon Video Guide*
Ukrainian

Зміст

ВІДЕОУРОК	ВИБРАНІ УРИВКИ З ПИСАНЬ	НАЗВА	СТОРІНКА
	Вступ		v
1	Книга Мормона	Для нашого часу	1
2	1 Нефій 9	“Для мудрої мети”	1
3	1 Нефій 17	“Я підготую путь для вас”	3
4	2 Нефій 2	“Діяти самостійно”	4
5	2 Нефій 28	Духовні крокодили	5
6	Кн. Якова 2	Гордість	6
7	Кн. Якова 5–6	Алегорія про оливкове дерево	9
8	Енош	“І моя душа жадала”	11
9	Омній	Огляд історії Книги Мормона	12
10	Мосія 2–5	Ставати дітьми Христа	13
11	Мосія 18:1–16	“Бути свідками”	15
12	Алма 5	“Можеш собі уявити?”	16
13	Алма 36	“Бог визволив мене”	17
14	Алма 39	“Це мерзота”	19
15	Алма 40–42	Посередник	20
16	Алма 43–48	“Твердий у вірі в Христа”	23
17	Геламан 1–12	Цикл гордості	24
18	3 Нефій 17	“Моя радість повна”	26
19	4 Нефій–Мормон 6	“О ви, прекрасні”	27

Відеоматеріали за Книгою Мормона включають DVD або 2 відеокасети та відеопутівник. Вони підготовлені Церковною системою освіти для використання на курсі семінарії “Книга Мормона”.

DVD або дві відеокасети містять матеріали, призначені допомогти вам викладати Книгу Мормона. Цей путівник надає поради для ефективного використання відеоматеріалів.

ЗАПИТАННЯ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИНИКНУТИ У ВАС

ЯКИЙ ЗВ’ЯЗОК МІЖ ЦИМ ПУТІВНИКОМ І ПОСІБНИКОМ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ? Через те, що відеоматеріали частіше оновлюються ніж друковані матеріали, уроки, які супроводжують відео, готуються окремо від уроків, запропонованих у посібнику для вчителя.

Поради для вчителя у відеопутівнику можна використовувати замість або як доповнення до тих, що знаходяться в посібнику для вчителя. Уважно прочитайте і відеопутівник, і посібник для вчителя, щоб переконатися, що весь перелік Писань, запропонованих в уроці, використано.

У посібнику для вчителя вказується, чи є відеофільм для даного уривка з Писань.

Під час підготовки ви можете знайти додаткові шляхи для використання відеоматеріалів. Ви вільні впроваджувати власні ідеї викладання матеріалу, але будьте послідовними та спирайтеся на принципи, які викладаються.

ЯК МЕНІ ТРЕБА ГОТУВАТИСЯ, ЩОБ ВИКОРИСТОВУВАТИ ЦЕ ВІДЕО?

Важливо те, щоб ви прагнули отримати Дух Господа в молитві під час вивчення Писань та у хвилини розмірковування.

Навчання Писанням матиме більший успіх, якщо ви ознайомитеся з переліком Писань, а також з надрукованими та відеоматеріалами, які ви маєте. Потім, за вказівкою Духа, виберіть і підготуйте відповідні навчальні заходи, які будуть необхідні для ваших учнів.

Відеопокази містять матеріали та методи, які вимагають завчасної підготовки. Прочитайте всі настанови у відеопутівнику та зробіть необхідні підготування перед тим, як показувати відео. Якщо можливо, продивіться відеопоказ більше, ніж один раз.

У відеопутівнику подаються пропозиції стосовно того, що треба робити перед, під час та після перегляду відеоматеріалу.

Пам’ятайте, що кожний відеоматеріал—це тільки частина навчальних заходів для навчання Писанням. Будьте особливо уважними з тим, як і коли використовувати відео під час уроку в цей день.

Ефективність відео зрештою залежить від того, що ви в ньому бачите. Якщо відеопоказ використовується не так, як призначено, то він може втратити значення або впливову силу для учнів.

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, що через те, що Книга Мормона була написана для наших днів, вона актуальна для наших потреб і може мати сильний вплив у нашому житті.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ПІДГОТОВКА Запропонуйте учням написати записку чи короткий лист до когось у минулому, хто може мати користь від того, що ми знаємо його чи її історію. Наприклад:

- Родич, який замовив квиток на “Титанік”
- Єврейський раб у Єгипті, який не помазав свої двері кров'ю агнця
- Юдей, який жив у 32 році від Р.Х., якого запросили послухати проповідника з Галілеї

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть можливість того, що хтось із минулого міг мати пораду стосовно того, як ми повинні жити сьогодні. Що змінилося б, якби пророки бачили наш час і знали про те, що ми робимо?

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Прочитайте разом Мормон 8:34–41. Обговоріть з учнями наступні питання: Хто саме звертається? Як написане Моронієм могло б вплинути на нас, якби він звертався до нас, нібито ми присутні? Що б змінилося у посланнях більшості літописців Книги Мормона, якби вони побачили наші дні?

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Для нашого часу 12:12

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти, в чому проявляється вплив ілюстрацій з Книги Мормона на наші дні.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО У відеофільмі показано учнів з усього світу, які розказують про те, який вплив мала Книга Мормона в їхньому житті.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ЦИТАТИ Можливо у вас з'явиться бажання поділитися з учнями наступними цитатами:

“Книга Мормона була написана для нас сьогодні. Автором цієї книги є Бог. Це записи про падіння народу, зібрані натхненними людьми для нашого благословення. Той народ ніколи не мав цієї книги—вона була призначена для нас” (Езра Тефт Бенсон, “Книга Мормона є словом Бога”, *Ensign*, січень 1988 р., с. 3).

“Я вірю, що бажання Небесного Батька, щоб його пророки наставляли нас більш ретельно вивчати Книгу Мормона, зумовлено тим, що це покоління потребує це послання більше, ніж будь-яке попереднє” (Даллін Х. Оукс, *Ensign*, листопад 1988 р., с. 66).

“Майже з кожної сторінки цієї книги приходять живе свідчення про те, що Ісус є справжнім Христом, Сином живого Бога, нашим Викупителем і Спасителем. Саме це свідчення буде утримуючим якорем під час кожного шторму” (Меріон Г. Ромні, *Ensign*, травень 1980 р., с. 67).

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть, як Книга Мормона змінила життя молоді, показаної на відео. Чому ця книга мала такий великий вплив? Запропонуйте учням запитати себе під час читання: “Чому цю історію (або вчення) було включено до Книги Мормона?” Обговоріть думку про те, що Бог є автором книги.

ЗАВЕРШЕННЯ Ви можете завершити урок наступним обіцянням Президента Езри Тефта Бенсона: “Я благословляю вас збільшеним розумінням Книги Мормона. Я обіцяю вам, що від цього часу й надалі, якщо ви щоденно будете годуватися з її сторінок і дотримуватися її настанов, Бог подарує кожній дитині Сіону та Церкві небачені благословення” (*Ensign*, травень 1986 р., с. 78).

2 1 Нефії 9

“ДЛЯ МУДРОЇ МЕТИ”

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти структуру Книги Мормона.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Підніміть Книгу Мормона та спитайте: “Хто написав Книгу Мормона?” Відповіді можуть значно відрізнятись, але напевно

включатимуть Мормона, Нефія, Моронія та Джозефа Сміта. Напишіть ці 4 імені на дошці, готуючись до наступної вправи.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Запропонуйте учням звернутися до титульної сторінки Книги Мормона та порівняти наступні фрази з назвами, написаними на дошці: “написано” (Мормоном), “узято від” (Нефія), “запечатано” (Моронієм), “перекладено” (Джозефом Смітом молодшим).

Три пророки з чотирьох, перерахованих на дошці, були також залучені до такої діяльності, що має назву “скорочення”. “Скорочувати” означає зменшувати, перефразовувати, цитувати, переказувати та коментувати оригінал. Запитайте, хто з пророків не скорочував жодної частини в Книзі Мормона? (Джозеф Сміт молодший.) Дозвольте учням спробувати за 5 хвилин скоротити описання титульної сторінки Книги Мормона і переписати її. Обговоріть зміни, які сталися у зв’язку зі скороченням.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“Для мудрої мети” 11:30

ВПРАВА “ПОШУК” Нехай учні зроблять із 6 бумажних стрічок закладки для книги й напишуть на них наступні фрази:

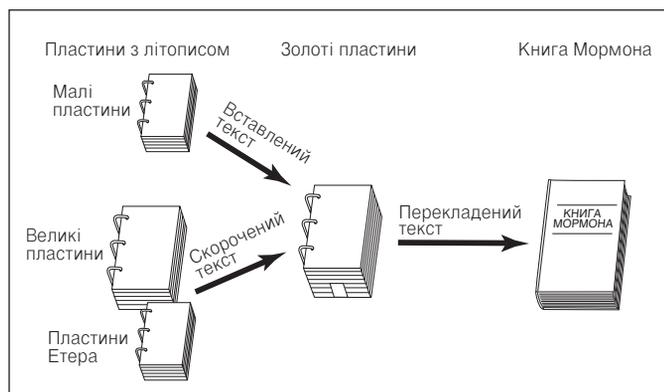
- З малих пластин Нефій
- Пояснення Мормона
- Зі скорочення Мормоном великих пластин Нефій
- Літописи Мормона
- Зі скорочення Мормоном пластин Етера
- Прощання Моронія

Під час перегляду відео запропонуйте учням визначити, як розділити Книгу Мормона шістьма закладками. Протягом перегляду учні також можуть звертатися до наступних сторінок у власних книгах: титульна сторінка, “Коротке пояснення до Книги Мормона” та “Назви і порядок книг у Книзі Мормона”.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Цей відеорулик показує вчителів семінарії та його класу моделі Книги Мормона, золоті пластини та інші пластини, які є писемними джерелами, всіх розмірів, які тільки зустрічаються.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

Використайте наступні графічні зображення, розглядаючи відеорулик:

Примітка: Хоча цей відеорулик показує запечатану частину золотих пластин, але навмисно не подано жодного надійного ствердження стосовно співвідношення запечатаних пластин до незапечатаних. Не знайдено жодних записів, де б Джозеф Сміт встановив, скільки золотих пластин було запечатано або яка частина від загального обсягу була запечатана пластинами. Орсон Пратт сказав, що дві третини пластин були запечатані (див. *Journal of Discourses*, 3:347), тоді, як Джордж К. Кенон писав, що тільки одна третина від пластин була запечатана (див. *A History of the Prophet Joseph Smith for Young People* [1957], 27; також див. *Life of Joseph Smith the Prophet*, [1986], 45).

Щоб знайти посилання на Книгу Легія, яка містилася на загублених 116 сторінках манускрипту, звертайтеся до передмови у першому виданні Книги Мормона, написаної Джозефом Смітом у 1830 році.

ВПРАВА Запропонуйте учням звернутися до заголовку “Назви і порядок книг у Книзі Мормона”. Поділіть перелік книг за групами джерел та позначте їх.

ПОШУК ПИСАНЬ Прочитайте разом із класом 1 Нефій 9. Допоможіть учням зрозуміти, про яку групу пластин говорив Нефій. Нехай вони проглянуть наступні посилання та визначать, про які пластини йдеться:

- 1 Нефій 19:1–5; 2 Нефій 5:28–33; Омній 1:30 (великі та малі пластини Нефій)
- 3 Нефій 5:14–17; Мормон 6:6; 8:1–4; Мороній 1:1–4; 10:2 (пластини Мормона)
- Етер 1:1–5 (пластини Етера)
- Алма 37:3–5 (пластини Лавана з латуні)
- Етер 3:21–28; 4:1, 4–7; 5:1 (запечатана частина)

ЗАВЕРШЕННЯ Зверніть особливу увагу на дивовижність Книги Мормона, її структури та пророцтв, що належали різним пластинам. Можливо, у вас з’явиться бажання свідчити про істинність Книги Мормона, про те, що Бог зібрав її “для мудрої мети” та що поява цієї книги зовсім не випадкова. Ви також можете зазначити, що книга подібного складу не могла бути написана таким неосвіченим юнаком, як Джозеф Сміт.

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, що якщо вони вірні у дотримванні заповідей Господа, Він вестиме їх так, як вів Нефія.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП У книзі 1 Нефій показано найкращий приклад того, як вірні й слухняні діти Господа можуть бути скеровані Ним. Часом молодим людям досить важко побачити, що Господь веде їх. Часто вони очікують від Нього усунення перешкод чи протидії. Проте, як пояснював Нефій, якщо вони дотримуватимуться Господніх заповідей, Він вестиме їх, живлячи, зміцнюючи та забезпечуючи засобами, за допомогою яких вони зможуть подолати всі перешкоди та зустрітися з протидією (див. 1 Нефій 17:3).

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Якщо діти Господа виконуватимуть Його заповіді, він “буде жити їх, і зміцнювати їх, і забезпечувати засобами, з допомогою яких вони зможуть виконати те, що він їм наказав” (1 Нефій 17:3). Допоможіть класу назвати приклади того, як Господь вів Легія і людей, які були з ним. Серед подібних прикладів можуть бути такі: Нефій та його брати повертаються за пластинами з латуні, приєднання Ізмаїла та його домочадців, Господь визволяє Нефія від його братів, Легій бачить у видінні дерево життя, видіння Нефія, а також події в пустелі, включаючи випадок зі зламаним луком. Вам може допомогти наступна схема, змальована на дошці:

Скеровані Господом	
	Фізично Духовно
Живити	
Зміцнювати	
Забезпечувати засобами	

ОБГОВОРЕННЯ Ламан і Лемуїл мали відмінне від Нефієвого бачення подій, що відбувалися в пустелі. Вони не могли зрозуміти, що їх веде рука Господа. Обговоріть різницю між баченням Ламана та Лемуїла, змальованого у 1 Нефій 17:20–21, та баченням Нефія, що змальоване у 1 Нефій 17:3, 6.

Згадайте разом із вашими учнями про те, що Ламан і Лемуїл “не розуміли діянь того Бога, який створив їх” (1 Нефій 2:12) та не бажали дізнатися про Господа через те, що вірили, що “Господь не відкриє нам нічого про те” (1 Нефій 15:9). З іншого боку Нефій волав до Господа, і Господь пом’якшив серце Нефія (див. 1 Нефій 2:16–20).

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО “Я підготую путь для вас” 13:27

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням під час перегляду відеоуривка знайти паралель між подіями, що відбулися із Сузан, та подіями в житті Нефія, та як кожен з них залежав від Господа.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Цей відеоуривок змалює “Нефія сьогодні”, Сузан Дженсен, яку її вчителька класу Лавр і єпископ просили знайти когось, щоб товаришувати. Вона відчувала себе зніченою через це доручення, але її підбадьорював брат Енді, який повернувся з місії. Хоча ситуація, в якій знаходиться Сузан не така драматична, як побудова корабля Нефієм, та принцип скерованості Господом діє однаково чинно.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Порівняйте схожості й розбіжності між тим, як Нефій будував корабель та тим, як Сузан товаришувала з Ліндою. Зверніть увагу класу на те, що Нефію було наказано Господом будувати корабель, у той час, як Сузан просили знайти когось для товаришування. Проте у духовному значенні кожен з них мав доручення від Господа. Вам може допомогти наступний план:

Нефій—

Отримав наказ будувати корабель (див. 1 Нефій 17:7–8).

Запитав, де знайти руду (див. 1 Нефій 17:9).

Дізнався від Господа, де знайти руду (див. 1 Нефій 17:10).

Виготовив інструменти з руди (див. 1 Нефій 17:16).

Його висміювали брати, які скаржилися й не хотіли працювати (див. 1 Нефій 17:18).

Свідчив, що Господь мав силу, щоб наставляти його побудувати корабель (див. 1 Нефій 17:51).

Сповнився сили Господа й уразив своїх братів (див. 1 Нефій 17:54).

Побудував корабель разом зі своїми братами (див. 1 Нефій 18:1).

Його брати побачили, що корабель був надзвичайно гарний (див. 1 Нефій 18:4).

Сузан—

Її попросили товаришувати з кимось.

Молилася, щоб дізнатися, з ким товаришувати.

За допомогою Духа дізналася, що має потоваришувати з Ліндою.

Зібрала всю свою сміливість і заговорила з Ліндою.

Друзі глузували над її намаганнями вплинути на Лінду.

Дізналася, що Господь має силу наставляти її у наданні допомоги Лінді.

Проявила свою віру, і силою Господа серце Лінди було пом’якшено.

За проводом Господа отримала можливість допомогти Лінді у бібліотеці.

Приємно здивувалася, що нарешті Лінда приєдналася до діяльності класу Лавр.

ЗАВЕРШЕННЯ Обговоріть питання, як Господь живив, зміцнював та забезпечував засобами Нефія та Сузан. У чому віра Сузан була перевірена?

Запитайте, що думає клас стосовно значення цих слів Господа: “Я підготую путь” (1 Нефій 17:13).

4 2 Нефій 2

“ДІЯТИ САМОСТІЙНО”

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, що Небесний Батько надав нам усі можливості, щоб вибирати свободу та вічне життя чи полон та смерть.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП Легій вчив своїх синів, що “шлях уготований від падіння людини” (2 Нефій 2:4), щоб вони використовували свою свободу вибору для обрання вічного життя. Легій пояснював, що викуплення можливе тільки через жертву Ісуса Христа, що Падіння Адама дало нам можливість прийти на землю і що зроблено все, щоб ми могли користуватися нашою свободою вибору та обирати свободу та вічне життя чи полон та смерть. Цей урок показує, наскільки Падіння та викуплення від Падіння були необхідними передумовами нашого приходу на землю та використання нашої свободи вибору. Відеофрагмент показує, як закон, протилежність, спокуса, сила обирати та знання добра і зла необхідні для того, щоб ми користувалися свободою вибору.

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Допоможіть учням зрозуміти, у чому Падіння мало позитивні наслідки для нас. Ви можете обговорити з класом наступне:

2 Нефій 2:19-25 Падіння Адама і Єви надало можливість приводити дітей у смертне життя та зумовило появу протилежності, що дозволяє нам робити добро.

2 Нефій 2:3-10 Викуплення включає в себе наступне:

- Шлях спасіння було уготовано ще до Падіння.
- Спасіння є вільним через заслуги, милість та благодать Спасителя.
- Спаситель буде заступником для всіх, хто вірить у Нього та дотримується Його заповідей.
- Спокута подолає всі погані наслідки Падіння.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“Діяти самостійно” 18:42

ВПРАВА “ПОШУК” Легій навчав своїх синів, що для того, щоб застосувати свободу вибору, необхідні

наступні принципи: закон, протилежність у всьому, включаючи бажання робити добро і зло, знання добра та зла, а також сила обирати. Запропонуйте учням переглянути ці чотири принципи та їхню необхідність для того, щоб використовувати нашу свободу вибору. Також запропонуйте їм знайти шляхи, якими застосування свободи вибору впливає на власну свободу.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Цей відеоуривок зображує молодого чоловіка, який вважає, що його батьки забрали в нього свободу вибору. Дискусуючи зі своїм другом «я», він прийшов до розуміння, що означає свобода вибору, як вона діє та як вона впливає на власну свободу.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Ви можете намалювати на дошці таблицю, що знаходиться в кінці уроку. Наступні запитання допоможуть вам під час загального читання й обговорення учень Легія з 2 розділу книги 2 Нефій:

- Чому має бути протилежність у всьому? (Див. 2 Нефій 2:10–11, 15.) (Президент Езра Тефт Бенсон сказав: “Протилежність надає вибір, а за вибором слідує наслідки—добрі чи погані” [in Conference Report, Apr. 1988, 6]).
- Як закони допомагають нам досягти вічного життя? (Див. 2 Нефій 2:13.) (Не маючи законів ми не мали б прогресу, бо не могли б ані дотримуватися закону й бути праведними, ані порушувати закон і бути злочестивими).
- Яку роль грає Сатана в нашій свободі вибору? (Див. 2 Нефій 2:16–18.) (Ми не могли б діяти самостійно, якби не існувало спокуси чинити добро чи зло. Сатані було дозволено прийти сюди, щоб спокушати нас чинити зло).
- Чому так важливо, щоб ми відрізняли добро від зла? (Див. 2 Нефій 2:5, 18, 26.) (Щоб бути підзвітними за використання свободи волі, ми повинні мати здатність відрізняти добро від зла).
- Яким чином ми отримали владу вибирати власну долю? (Див. 2 Нефій 2:16, 26.) (Бог дав нам цю владу вибирати).
- Як може правильний вибір принести свободу, а неправильний—полон? (2 Нефій 2:26–30.) (Роблячи правильний вибір ми зберігаємо свою свободу

й не обмежені наслідками гріха, але неправильний вибір призводить до законного покарання, яким є полон).

ЗАВЕРШЕННЯ Допоможіть учням зрозуміти, що під час їхнього зростання в євангелії ключовим фактором є слухняність, яка визначає, скільки свободи вони можуть отримати протягом життя.

5 2 Нефії 28

ДУХОВНІ КРОКОДИЛИ

МЕТА

Допомогти учням навчитися відрізняти лжевчення й підступну тактику ворогів Христа.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП Багато молодих людей можуть легко визначити для себе явний вплив Сатани. Очевидне зло, таке як порнографічні стрічки, надзвичайно аморальні вчинки та наркотики, є спокусою, яку неважко розпізнати. Проте багато учнів більш вразливі до вишуканих і майстерно прихованих хитрощів Сатани. Цей урок призначений для того, щоб допомогти учням розпізнавати хтиві вчення Сатани та його підступну тактику і уникати цього.

ПІДГОТОВКА Якби ви збиралися на війну, яку інформацію стосовно ворожих сил ви б хотіли мати? Де ви могли б здобути цю інформацію? У якій війні ви зараз берете участь?

ЦИТАТА Президент Езра Тефт Бенсон висловив наступну думку щодо битви, до якої нас залучено, та запропонував найкращий спосіб, щоб перемогти ворога:

“Книга Мормона приводить людей до Христа двома основними способами. По-перше, вона просто розповідає про Христа та його євангелію. Вона свідчить про божественність Викупителя та потребу в ньому...

По-друге, Книга Мормона викриває ворогів Христа. Вона спростовує фальшиві вчення й зупиняє суперечки... Сьогодні вона зміцнює смиренних послідовників Христа в боротьбі зі злими намірами, тактикою й вченнями диявола” (in Conference Report, Apr. 1975, 94; or *Ensign*, May 1975, 64; курсив додано).

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Нехай учні знайдуть у книзі 2 Нефії 28:4–9 лжевчення ворогів Христа. (Сюди мають входити такі вчення: “немає Бога сьогодні”;

“Викупитель зробив свою справу”; Бог “передав свою владу людям”; немає чудес; “їжте, пийте і звеселяйтеся”; Бог “виправдає, коли чинитиметься маленький гріх”; “бреши трохи”; “рий яму сусідові; немає в цьому нічого поганого”; Бог не буде карати нас.) Обговоріть приклади таких учень, які можна зустріти сьогодні у світі. Хто є ворогами Христа?

Нехай учні знайдуть у книзі 2 Нефії 28:12–16 відповідь, чому люди стають ворогами Христа. (У цих віршах слово *гордовитість* з’являється 5 разів і мається на увазі ще 6 разів). Обговоріть, чому саме гордовитість могла характеризувати ворога Христа. *Примітка:* з поняттям “гордовитість” пов’язані 2 частини *Відеопутівника за Книгою Мормона: “Гордовитість”* (Кн. Якова 2) та “Цикл гордовитості” (Геламан 7–12).

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Духовні крокодили 8:22

ВПРАВА “ПОШУК” Крокодили є жахливими, небезпечними й смертоносними. Коли учні дивитимуться цей відеоривок, нехай вони спробують знайти те, що робить жертв цих величезних рептилій незахищеними від їхнього смертельного нападу.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Цей відеоривок подає аналогію, тобто “духовних крокодилів”, про яких розповідає старійшина Бойд К. Пекер (див. in Conference Report, Apr. 1976, 44–47; or *Ensign*, May 1976, 30–32). Старійшина Пекер порівнює це з “смертоносними крокодилами”, які залягли, очікуючи “тварин”, незахищених від духовних і моральних гріхів сьогодні, що є смертельно небезпечними для нашої молоді.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть способи, в які жертви крокодилів стають незахищеними від небезпечного нападу. Наступні ідеї можуть допомогти вам під час обговорення:

- Крокодили завжди добре маскуються.
- Деякі жертви, такі як англійський хлопчик, ігнорують застереження.
- Крокодили часто обирають собі жертву серед молодих людей, які невинні й необачні.
- Жертви недооцінюють, яким швидким і сильним може бути ворог.
- Жертви бачать інших, які спускаються до води і на яких ніхто не напав.
- Крокодили залягають у тих місцях, куди звичайно сходяться жертви, наприклад: біля ставка.
- У крокодилів є багато терпіння; вони дозволяють тваринам звикнути до їхньої присутності, і тоді нападають на них, коли тварини зовсім не готові до нападу.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Прочитайте разом 2 Нефій 28:20–22 та допоможіть учням знайти наступні тактики Сатани, які він застосовує, щоб позбавити захисту від його нападів на нашу душу:

- Деяких він збурить до злоби проти того, що є добрим.
- Інших він умиротворить, приспить їх до плотської безпеки.
- Решту він манить до себе.

Обговоріть, в чому ці тактики схожі на ті, що змальовані у відеоуривку. (В обох випадках ці тактики не дозволяють жертві побачити небезпеку).

Обговоріть зв'язок між тактикою Сатани, лжеченнями й поганими вчинками, що описані в книзі 2 Нефій 28:4–16. (Сатана застосовує цю тактику, щоб примусити нас казати й робити те, що неправильне. Погляньте на приклади, що змальовані у 2 Нефій 28:24–29). У чому проявляється витонченість і розум Сатани? (Його тактика настільки ефективна, що примушує людей повірити в неймовірні речі, наприклад: Бога немає; чи нічого поганого, якщо чинитимеш гріх).

ОБГОВОРЕННЯ Запропонуйте класу навести приклади кожного виду тактики, яка робить нас незахищеними перед нападами Сатани. Наступні ідеї можуть бути корисними:

- Крім того, що Сатана примушує нас противитися добру, він сіє в нас сумніви щодо того, що є добром, а що злом (див. 2 Нефій 15:20; Мороній 7:14). Багато хто схвалює аборти, контроль за народжуваністю для неодружених, права гомосексуалістів, сумнівні телевізійні покази, музику й фільми в той час, коли все це несе в собі гріх.
- Деякі люди часто показують на собі, до якого рівня Сатана заспокоїв їх, виправдовуючи цей спокій. Такі фрази, як “Я дам собі раду” чи “Я сам потурбуюсь про себе”, або “Я вже достатньо дорослий, щоб робити це” належать тим, хто сліпий перед небезпекою.
- Гордовиті надзвичайно схильні до самоомани. Багато з них, здається, прагнуть самовпевненості, разом із похвалою.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Прочитайте разом із класом 2 Нефій 28:14, 30 і обговоріть, як можна уникнути намірів і небезпечних атак Сатани. (Вірш 14 говорить, що всі пішли хибним шляхом, окрім смиренних послідовників Христа; вірш 30 говорить, що Господь дає Своїм дітям рядок за рядком, і тим, хто прислухається й слідує Його порадам, дається більше).

Обговоріть, яким чином слухняність порадам Святого Духа, Писань (особливо Книги Мормона), батьків, провідників Церкви та праведних друзів може допомогти нам уникнути небезпеки, яку ми можемо й не побачити.

ЗАВЕРШЕННЯ Перегляньте знову твердження Президента Езри Тефта Бенсона, яке цитувалося раніше: “Книга Мормона викриває ворогів Христа. Вона спростовує фальшиві вчення й зупиняє суперечки... Сьогодні вона зміцнює смиренних послідовників Христа в боротьбі зі злими намірами, тактикою й вченнями диявола”.

6 Кн. Якова 2

ГОРДІСТЬ

Примітка: Це перший з двох відеоуривків із комплекту *Відеопоказів за Книгою Мормона*, що стосуються гордовитості. Другим відеоуривком є “Цикл гордовитості” (Геламан 1–12). Президент Езра Тефт Бенсон визначив гордовитість, як “вороже ставлення до Бога та ближніх” (in Conference Report, Apr. 1989, 3; or *Ensign*, May 1989, 4). Цей уривок наголошує на усвідомленні гордовитості. Другий відеоуривок робить наголос на наслідках гордовитості та її впливу на суспільство.

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти гріховність гордовитості як ворожого ставлення до інших.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП Головним джерелом для цього відеоуривка є послання Президента Езри Тефта Бенсона з Генеральної конференції, що відбулася в квітні 1989

року, яке зачитав Президент Гордон Б. Хінклі (див. Conference Report, Apr. 1989, 3–7; or *Ensign*, May 1989, 4–7). Готуючись до проведення цього уроку, ви можете уважно прочитати послання Президента Бенсона й підкреслити його головні ідеї.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Під час читання й обговорення разом із класом Кн. Якова 2:1–16, вам допоможе наступне:

- **Вірші 6–11:** Що думав Яків про свій обов'язок?
- **Вірші 12–13:** Як Бог благословив нефійців?
- **Вірш 13:** Про який гріх Яків застерігав нефійців? (Гордовитість.) Які дві речі вони робили, що свідчило про їхню гордовитість? (Засуджували один одного за матеріальним здобутком та ділилися на класи).
- **Вірші 14–16:** Як за цими віршами Бог ставиться до гріха гордовитості? (Він засуджує його. Гордовитість є огидою і може зруйнувати наші душі).

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть те, як впливає гордовитість на нас сьогодні. Ви можете поставити наступні запитання:

- До якої міри ми страждаємо від гріха гордовитості?
- Чи страждаємо ми від тих самих гріхів гордовитості, які були в часи Якова? (Наприклад, давали оцінку одне одному, виходячи з матеріальних статків та класової належності).
- Як гордовитість руйнує наші душі?

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Гордість 9:51

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням звернути увагу на те, як Президент Бенсон визначив гордовитість.

ВІДЕОУРИВОК 1 Уривок 1 (4:48) показує сім'ю святих останніх днів, яка проводить вечір у центрі комп'ютерного моделювання майбутнього, де вони переглядають різні ситуації, що змальовують гордовитість.

ТАБЛИЦЯ Обговоріть разом із класом відеоуривок 1. Обговоріть наступні запитання та цитати і намалюйте на дошці подібну таблицю:

- Яка головна характеристика гордовитості? (Вороже ставлення).
- Що таке вороже ставлення? (“Вороже ставлення означає зневага, ворожість або протистояння. Це сила, якою Сатана бажає управляти нами” [Ezra Taft Benson, in Conference Report, Apr. 1989, 3; or *Ensign*, May 1989, 4]).
- Як ми можемо визначити, що ми сповнені гордовитості? (Якщо ми відчуваємо зневагу, ворожість чи протистояння стосовно інших, то ми сповнені гордовитості).

ОБГОВОРЕННЯ Яким чином можна зв'язати наступні цитовані слова Президента Бенсона з Лізою з відеоуривка 1?

- “У нас щодня є спокуса підносити себе над іншими та принижувати їх” (in Conference Report, Apr. 1989, 4; or *Ensign*, May 1989, 4). (Ліза бачила себе кращою за Дженніфер).
- “Зі слів К. С. Льюїса: “... Саме порівняння робить вас гордовитими: задоволення від того, що ви вищі за всіх” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 4). (Ліза хотіла переконатися, що всі інші, включаючи Джен, знали, що вона була краща за Дженніфер).
- “Гордовиті роблять кожну людину своїм противником, спрямовуючи свій інтелект, погляди, роботу, добробут, таланти чи будь-які інші визначені світом якості проти інших” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 4). (Ліза використовувала одяг і гроші, щоб довести собі, що вона стоїть вище за Дженніфер).

Яким чином Ліза показала свою ворожість? (Ліза виявила зневагу щодо своєї товаришки, думаючи, що вона краща за інших).

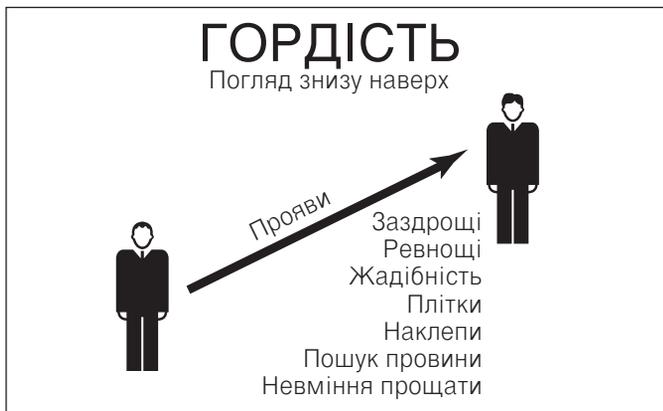
ТАБЛИЦЯ Гордовитість Лізи почалася зі зверхнього погляду вниз, бо вона відчувала себе вищою за інших. Допоможіть учням застосувати своє розуміння цього виду гордовитості, малюючи на дошці таблицю, подібну до наведеної нижче. Разом із класом перерахуйте прояви гордовитості, з самого верху й донизу (чванливість, пихатість, зарозумілість, хвастливість, егоїстичність, приниження інших і т. д.).

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть з класом наступні запитання:

- У чому проявилася ворожість Джен? (Вона визнала, що не любить Лізу).
- Чому Джен здивувалася, що в неї також є гордовитість? (Вона вважала, що тільки в таких зарозумілих і чванливих людях, як Ліза, є гордовитість).
- Чому Джен було важче розпізнати гордовитість в собі, ніж у Лізі? (“Гордовитість—це гріх, який одразу помічається в інших, але рідко визнається в нас самих” [Benson, in Conference Report, 5; or *Ensign*, 5].)
- Як можна застосувати наступну цитату до Джен? “Багато з нас вважають, що гордовитість—це гріх тих, хто стоїть зверху, тобто багатих і учених, які дивляться вниз на решту з нас... Проте є більш поширена хвороба серед нас—гордовитість тих, хто знизу дивиться наверх” (Benson, in Conference Report, 5; in *Ensign*, 5). (Джен бачила справедливість у тому, що вважала за провину гордовитість Лізи, і критикувала її).
- Чому гордовитість тих, хто знизу дивиться вгору “більш поширена”, ніж гордовитість тих, хто зверху поглядає вниз?
- У чому проявляється ця більш поширена форма гордовитості?

ТАБЛИЦЯ Гордовитість Джен притаманна тим, хто знизу поглядає наверх. Допоможіть учням застосувати їхнє розуміння цього виду гордовитості, зображуючи третю таблицю, схожу на ту, що подається нижче. Обговоріть разом із класом прояви цього виду гордовитості. (“Вона проявляється багатьма способами, наприклад: пошук провини, плітки, наклепи, ремствування, життя не за достатком, заздрощі, жадібність, стримання вдячності й похвали, яка могла б піднести іншого, а також невміння прощати й ревності” [Benson, in Conference Report, 5; or *Ensign*, 5].) Чому багато не помічають ці дії та якості, як прояви гордовитості? (“Гордовитість мало хто сприймає як гріх, тому багато грішать у незнанні... У Писаннях немає такого, щоб гордовитість була праведною—вона завжди вважається гріхом” [Benson, in Conference Report, 3; or *Ensign*, 4].)

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти, як друзі Стіва вплинули на його гордовитість.

ВІДЕОУРИВОК 2 Відеоуривок 2 (1:45) показує Стіва, який приходить додому, де він разом із кількома друзями дивиться неприйнятне відео.

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть відеоуривок 2, розмірковуючи про те, як наступні цитати з виступу Президента Бенсона на Генеральній конференції стосуються Стіва:

- “Неслухняність є суттєвою, гордовитою боротьбою проти когось, хто відповідає за нас” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 5). (Стів не хотів слухатися матір і робити те, що вона просила).
- “Гордовиті нелегко приймають пораду чи настанову” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 6). (Стів не хотів прислухатися до поради матері. Він зробив себе вищим за правила свого дому).
- “Суперечки в наших сім’ях відганяють Дух Господа” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 6). (Замість того, щоб бути слухняним, Стів сперечався з матір’ю).

Яким чином Стів показав свою ворожість? (Він поставився зневажливо до матері. Він протистояв їй, її правам та сімейним правилам).

Додайте до першої діаграми гордовитості прояви, які показані у відеоуривку 2.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати знайти ліки від гордовитості.

ВІДЕОУРИВОК 3 Відеоуривок 3 (3:18) показує завершення розмови Стіва з матір’ю.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть відеоуривок 3, розмірковуючи про те, як наступні цитати з виступу Президента Бенсона на Генеральній конференції стосуються Стіва:

- “Захисна поведінка використовується ними [гордовитими] для того, щоб виправдати й обґрунтувати свої слабкості та провали” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 6). (Стів пояснював своїй матері, що якщо друг приніс відео, отже, його можна дивитися).
- “Гордовитість захищає більше людську справедливість, ніж справедливість Бога” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 5). (Стів боявся піти проти своїх друзів. Він вважав, що в цьому випадку краще зосередитися на тому, що подумують друзі, ніж на тому, що подумає Господь).
- “Ліками від гордовитості є смирення—лагідність, покірність... Це скрушене серце і упокорений дух” (in Conference Report, 6; or *Ensign*, 6). (Стів навчився тому, що для того, щоб облишити гордовитість необхідне смирення).

- “Причини того, що ми робимо, лежать там, де починається гріх. Ісус сказав, що Він завжди робив те, що задовольняло Бога” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 5). (Стів більше думав про те, як задовольнити друзів, ніж Бога).

ЗАВЕРШЕННЯ Ви можете поділитися наступною цитатою з виступу Президента Бенсона на Генеральній конференції:

“Разом з Богом будуть смиренні люди. Так само як ми можемо обрати бути смиренними, так само ми

можемо бути змушені стати смиренними. Алма сказав: “Благословенні ті, які упокорюються самі без того, щоб бути змушеними упокоритися” (Алма 32:16).

Давайте оберемо бути смиренними...

Ми зможемо зробити це. Я знаю, що ми зможемо” (in Conference Report, 6; or *Ensign*, pp. 6–7).

Запропонуйте учням знайти прояви гордовитості, коли вони будуть читати далі Книгу Мормона.

7 Кн. Якова 5–6

АЛЕГОРІЯ ПРО ОЛИВКОВЕ ДЕРЕВО

Примітка: Учення в книзі Якова 5–6 може вимагати більше часу, ніж один урок. Розуміння 5 розділу книги Якова може потребувати додаткового часу для підготовки.

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, що діти Ізраїля розсіялися по всьому світу і що кожний народ благословенний, бо Господь збирає Своїх дітей в останні часи.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВПРАВА НА ПІДГОТОВКУ Запитайте, чому Писання схожі на пару окулярів. Як називаються ці види порівняння? (Порівняння й метафори). Коли порівняння є довгим і має більше, ніж одне значення, воно зветься притчею чи алегорією. У книзі Якова, у 5 розділі вміщено одну з найкращих алегорій, які є в Писаннях. Що саме порівнюється? (Див. Кн. Якова 5:3). (Дім Ізраїля з культивованими оливковими деревами).

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Запитайте, що означає фраза “дім Ізраїля” в Кн. Якова 5:3 (Нащадки 12 колін Ізраїля.) *Ізраїль*—це ім’я, яке Господь дав онуку Авраама Якову. У Старому завіті 12 синів Ізраїля та їхні нащадки називалися 12 колінами Ізраїля.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Алегорія про оливкове дерево 14:33

ВІДЕОПЕРЕГЛЯД У книзі Якова 5 говориться про 4 візити хазяїна до свого виноградника, а саме: перший—вірші 4–14; другий—вірші 15–28; третій—вірші 29–60 та четвертий—вірші 61–77 (див. *Book of Mormon Student Manual* [Religion 121–122], 162). Перший відеоуривок знайомить учнів з тим, як треба доглядати оливковий виноградник. Уривки 2–4 показують результати перших трьох візитів до виноградника. Уривок 5 зображує працю у винограднику в наші дні, під час підготовки до четвертого й останнього приходу хазяїна. У перервах

між відеоуривками нехай учні використовують Писання, щоб відвідати виноградник.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати дізнатися, як підрізання, копання, підживлення та прищеплення пов’язане з Ізраїлем.

ВІДЕОУРИВОК 1 Відеоуривок 1 (6:54) показує учнів семінарії, які відвідують Старозавітний оливковий виноградник. Після того, як вони навчилися працювати у винограднику, їм показують високе оливкове дерево, схоже на те, що змальоване в алегорії Зиноса.

Примітка: Працівник на ім’я Джозеф не представляє Христа чи іншу особливу людину. Він просто служить гідом.

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Після перегляду уривка 1 ви можете звернутися до 5 розділу книги Якова та поставити запитання, подібні до цих:

- **Вірш 3:** Хто такий за алегорією Господар виноградника? (Ісус Христос)

Що означає виноградник? (Світ)

Якщо оливкове дерево почало гинути, що ж трапилося з Ізраїлем? (Ізраїль був у відступництві)

- **Вірш 4:** Що міг зробити Господар виноградника, коли дерево почало гинути? (Підрізати його, обкопувати та підживлювати)

Що може означати підрізання, обкопування та підживлення стосовно Ізраїля? (Господь посилав Своїх пророків працювати з Ізраїлем. Він просить своїх дітей бути слухняними та приносити добрі плоди)

- **Вірш 7:** Яким чином прищеплення доможе вмирати дереву? (Сухі віти можна замінити на живі від іншого дерева)

- **Вірш 8:** Що може означати прищеплення будь-де молодих і ніжних віт? (Розсіювання Ізраїля)

- **Вірш 10:** Що означають дикі віти? (Іновірці або ті, хто не з дому Ізраїля)

Що означає, коли “Іновірці” прищеплені до дому Ізраїля? (Див. 1 Нефій 10:14). (Прийти до пізнання істинного Месії, та прийняти євангелію)

- **Вірш 14:** Що означає сховати віти в найвіддаленіших місцях виноградника? (Розсіювання Ізраїля серед інших народів та неволя Ізраїля на інших землях)

ВПРАВА Наступне малювання допоможе учням зрозуміти алегорію. Роздайте кожному чисті аркуші паперу й запропонуйте прикріпити культивоване оливкове дерево в нижньому правому кутку паперу та оливкові віти в усіх інших трьох кутках. Ці віти показують ті віти, які були розміщені в найвіддаленіших місцях виноградника. Позначте їх: “Неродюча земля”, “Малородюча земля” та “Родюча земля”. Позначте дерево як “Культивоване оливкове дерево”. З боку кожної віти й культивованого дерева напишіть: “Візит” та “1-й”, “2-й”, “3-й” і “4-й”. Ви можете зробити схожу аплікацію на дошці. Позначте 1-й візит таким чином, як це вказано на зображенні нижче:

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати зрозуміти значення зміни в одязі в уривку 2. (Зміна в одязі показує перехід від Старозавітних часів до часів Христа).

ВІДЕОУРИВОК 2 Відеоуривок 2 (2:13) стосується того часу, коли було зроблено прищеплення. Учні семінарії куштують плоди від культивованого оливкового дерева та ідуть подивитися, що сталося з вітами, які сховані в найвіддаленіших частинах виноградника.

ВПРАВА Якщо плід добрий (культивований), поставте плюс (+) біля візиту; якщо плід недобрий (дикий), поставте мінус (-). Запитайте, добрі чи погані плоди приносило культивоване дерево (добрі плоди; див. Кн. Якова 5:17). Поставте плюс біля другого візиту. Хай учні прочитають Кн. Якова 5:19–25, щоб

побачити, які плоди приносить кожна віта, що посіяна в різних місцях. Нехай вони запишуть свої відповіді там, де позначений другий візит.

Примітка: Віти, що посіяні в плодючу землю та які приносять добрі й погані плоди, порівнюються з нефійцями й ламанійцями (див. передмову до Книги Якова 5).

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням переглянути відеоуривок 3, щоб правильно відповісти на запитання попередньої вправи.

ВІДЕОУРИВОК 3 Відеоуривок 3 (1:22) показує учнів семінарії, які розказують про результати їхнього візиту до найвіддаленіших частин виноградника (другий візит). Вони пішли знову подивитися, що відбувається з деревами у винограднику.

ВПРАВА Запитайте, які плоди учні сподівалися побачити під час свого третього візиту. Вам можуть допомогти наступні вірші з книги Якова 5:

- **Вірші 29–32:** Що сталося з плодами культивованого (природного) дерева?
- **Вірші 38–40:** Що сталося з вітами?

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням переглянути уривок 4, щоб вони могли дати правильні відповіді щодо попередньої вправи.

ВІДЕОУРИВОК 4 Відеоуривок 4 (1:25) показує учнів, які повідомляють, що всі плоди були гнілі чи погані. Їм показали дерева, де віти подолали коріння, та запитали, що, на їхню думку, треба було б зробити, якби всі ці дерева приносили погані плоди.

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Якби всі ці дерева зіпсувалися, що треба було б зробити? Наступні вірші з книги Якова 5 можуть допомогти в пошуку відповіді:

- **Вірші 41, 47:** Що відчував Господар виноградника щодо нього?
- **Вірш 42:** Що означає те, що всі плоди виноградника зіпсовані? (Повне відступництво).
- **Вірш 48:** Що було однією з головних причин цього цілковитого відступництва? (Чванливість чи гордовитість).
- **Вірші 50–51:** Чому Господар вирішив трохи пізніше спалити виноградник?
- **Вірш 52:** Що в цьому вірші означає прищеплення? (Збирання Ізраїля).

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти, що означає працювати у винограднику Господаря?

ВІДЕОУРИВОК 5 Відеоуривок 5 (2:39)—це музичний і візуальний монтаж, який показує роботу у винограднику сьогодні.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Під час обговорення з учнями відеоуривка 5 допоможіть їм зрозуміти, що саме робить Церква сьогодні для підготовки світу до Тисячоліття, і як кожний член Церкви бере участь у плані Господа. Вам можуть допомогти наступні вірші з Книги Якова 5:

- **Вірш 61:** Кого покликають до роботи? (Служителів. Вони уособлюють всіх членів Церкви, які бажають виконувати роботу Господа, не тільки місіонерів).

Що може означати фраза "підготувати путь"? (Підготувати людей до Другого Пришестя та Тисячоліття. Нагадайте учням, що трьома місяцями Церкви є проповідання євангелії, удосконалення святих та робота за померлих).

- **Вірші 65–66:** Що сталося з поганими плодами чи гіркими? (Вони будуть знищені в міру зростання праведності).
- **Вірш 74:** Чи були плоди під час четвертого візиту добрими чи поганими? (В результаті всі плоди стали добрими).
- **Вірш 75:** Що сказав Господар виноградника Своїм служителям, які востаннє працювали у винограднику? ("Благословенні ви; ... ви будете мати радість зі мною").

ОБГОВОРЕННЯ Ви зможете перевірити, наскільки добре учні розуміють алегорію, якщо попросите їх зробити підсумки своїх малюнків. Ви також можете поставити запитання, що наведені нижче:

- Чому Господь розсіяв Ізраїль?
- Яким чином благословенні народи землі під час збирання Господом Ізраїля?
- Чому ви вважаєте, що тільки декілька служителів бажають працювати у винограднику? (Див. Кн. Якова 5:70).
- Як господарський тон змінювався у 47 вірші, порівняно з 75 віршем 5 розділу Книги Якова?

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Прочитайте передмову до розділу 6 книги Якова. Про що тут ідеться? Про що свідчив Яків? (Див. Кн. Якова 6:1–4). Хто, за словами Якова, буде благословенний і хто буде проклятий, коли виповниться алегорія Зиноса?

ЗАВЕРШЕННЯ Допоможіть учням зрозуміти, що алегорія про оливкове дерево показує стурбованість Господа щодо Ізраїля. Крізь усі деталі алегорії учні мають чітко зрозуміти, що Господь не дозволить Ізраїлю загинути—Його рука все ще простягнута, і Він благає Ізраїль покаятися. Господь важко працюватиме й буде дуже терплячим щодо нього. Під час збирання Господом Своїх дітей востаннє, за Своєю великою мудрістю, всі народи землі будуть мати благословення (див. Кн. Якова 6:4–8).

8 Енош

"І МОЯ ДУША ЖАДАЛА"

МЕТА

Навчити учнів методу, за яким вони можуть отримати особистий духовний досвід.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП Багато молодих людей в Церкві мають визначний духовний досвід. Дух дає свідчення стосовно євангельських істин, відповідає на молитви та вчить, як жити. Однак деякі молоді люди духовно не розвинуті та не мають бажання шукати духовного росту, поки в їхньому житті не станеться трагедія чи криза. Інші продовжують чекати на час, коли вони залишать дім, щоб їхати на навчання чи місію, перед тим, як досягнути духовного досвіду. Але учням не треба чекати. Якщо вони мають відповідний рівень гідності, тоді процес розмірковування й палкої молитви, яку застосував Енош, дозволить їм насолоджуватися більшими духовними благословеннями майже відразу.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

"І моя душа жадала" 10:20

ВПРАВА "ПОШУК" Запропонуйте учням визначити причини й вчинки Яреда і те, як він прагнув духовного зростання.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Відео змальовує сучасну версію історії Еноша. Яред бажає знайти відповіді для власної духовності, коли дізнається про визначні духовні події його друга Майка.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Літопис Еноша розповідає про визначні духовні події. Нехай клас знайде Енош 1:1–5 і дослідить процес отримання прощення гріхів, крізь який він пройшов. Обговоріть подію, яка супроводжувала кожну частину цього процесу, через який пройшов Яред. Вам можуть допомогти наступні вірші з книги Еноша:

- **Вірш 2:** Енош мав “боротьбу... перед Богом”. Яким чином боровся Яред? (Він ставив запитання, вивчав Писання, слухався батьків, друзів і вчителів).
- **Вірш 3:** Енош дозволив всьому, чому він був навчений, глибоко проникнути в серце. Як Яред дозволив ученням глибоко проникнути в його серце? (Він пам’ятав та роздумував над тим, чому його навчали, та про що читав у Писаннях; див. також 1 Нефій 10:17–19).
- **Вірш 4:** Енош писав: “Моя душа жадала”. У чому проявлялося те, що душа Яреда жадала? (Він проводив час у читанні, міркуванні та молитві. Він запитав Майка про його духовний досвід).

Енош “заволав до [Господа] в палкій молитві”. Що, на вашу думку, зробив Яред, щоб його молитва стала палкою молитвою? (Вибір учня). Якби ви захотіли зробити вашу молитву палкою, що ви б зробили?

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Для того, щоб принести більшу користь, багато вправ потребують глибокого розмірковування. Розмірковування може грати

визначну роль, допомагаючи нам зрозуміти духовні речі (див. 1 Нефій 11:1; 3 Нефій 17:3).

ЦИТАТА Старійшина Марвін Дж. Ештон сказав: “Розмірковуючи, ми даємо духові можливість впливати й керувати нами. Розмірковування—це могутня ланка між серцем і розумом... Якщо ми використовуємо дар розмірковувати, ми можемо прийняти ці вічні істини та зрозуміти, як застосувати їх у щоденній діяльності” (in Conference Report, Oct. 1987, 24; or *Ensign*, Nov. 1987, 20).

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Запропонуйте учням прочитати решту книги Еноша та знайти інші ідеї, які допоможуть їм впроваджувати в життя більшість з того, чого їх було навчено (наприклад: віра в Христа, турбота про інших, старанна робота).

ЗАВЕРШЕННЯ Допоможіть учням побачити, які великі події очікують на тих, хто продовжує прагнути духовного зростання.

ЗАПРОПОНОВАНЕ ДЖЕРЕЛО Пекер, Бойд К. “Свіча Господа”. *Ensign*, січень 1983, с. 51.

9 Омній

ОГЛЯД ІСТОРІЇ КНИГИ МОРМОНА

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти зв’язок між людьми, місцями та подіями, про які йдеться в Книзі Мормона.

Примітка: Цей відеоривок можна використовувати на початку року чи під час читання книги Омнія, коли зв’язок між людьми, місцями та подіями стає складнішим для розуміння.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ПІДГОТОВКА Перерахуйте на дошці наступні сторінки з Книги мормона: 141, 159, 161, 187 та 189. Запропонуйте учням знайти дату внизу передмови на кожній з цих сторінок, а потім напишіть дату під номером відповідної сторінки, які подані на дошці. Допоможіть учням зрозуміти, чому Книга Мормона охоплює той самий період три рази. (Бо цей час описано в трьох літописах трьох різних груп людей). Поясніть, що історія Книги Мормона перестрибує з події на подію через те, що існують часи, коли дві або більше історій відбуваються в той самий час. Якщо учні мають закладинку зі шкалою часу Книги Мормона, запропонуйте їм подивитися на хронологічний перелік (або на с. 204 в путівнику студента). Цей відеоривок має допомогти учням зрозуміти історію Книги Мормона, використовуючи закладинку як путівник.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Огляд історії Книги Мормона 9:25

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати визначити зв’язок між людьми, місцями та подіями з відеоривка 1.

ВІДЕОУРИВОК 1 Відеоривок 1 (2:30) є оглядом Книги Мормона за допомогою комп’ютерної графіки та озвучування. Ця презентація спирається на зміст закладинки учня, яка є гарним джерелом, якщо її розуміти. Окремий показ відеоривків може зміцнити розуміння, оскільки учні повинні будуть пригадати зміст кожного відеоривка.

ІДЕЇ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ Ви можете перемалювати на дошку в збільшеному вигляді закладинку, вставляючи відсутні імена. (Або зробіть її з картону, або скористайтеся липкою стрічкою на підлозі чи зробіть закладинку у вигляді роздаткового матеріалу). Коли ви переглядатимете відеоривок 1 разом з учнями, допоможіть їм зрозуміти різницю між нефійцями та ламанійцями, яким чином мулекійці об’єдналися з нефійцями, а також зрозуміти той період часу та тривалість існування народу яредійців. Ви можете попросити учнів пригадати цю історію.

З цією метою ви можете запропонувати учням подивитися на їхні закладинки, зроблені за Книгою

Мормона. Поясніть, що така закладинка була створена для того, щоб допомогти їм зрозуміти Книгу Мормона.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням звернути увагу на нефійців, які пішли жити серед ламанійців.

ВІДЕОУРИВОК 2 Відеоуривок 2 (2:07) починається з правління царя Мосії на землі Зарагемлі та закінчується місією його синів до ламанійців.

ОБГОВОРЕННЯ Допоможіть учням зрозуміти два існуючих в однаковий період царства Мосії та Зенифа (див. Омній 1:12–30; Мосія 1; 9). Перегляньте втечу Алми старшого та його народу (див. Мосія 18). Перегляньте місію до ламанійців та проповідування Алми молодшого (див. Алма 1–6 та 17–27).

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти причини занепаду нефійців.

ВІДЕОУРИВОК 3 Відеоуривок 3 (2:18) починається з подій, пов’язаних з полководцем Моронієм та закінчується тим, що пророк Мороній захоче пластилини у 421 році н. е.

ОБГОВОРЕННЯ Коротко перегляньте пророцтво Самуїла, візит Спасителя на землю Щедру, знищення нефійців та поховання Моронієм пластин.

ВІДЕОУРИВОК 4 Відеоуривок 4 (2:30) є коротким переглядом історії Книги Мормона. Його використання необов’язкове.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ПІДСУМКИ І ЗАВЕРШЕННЯ Ви можете запропонувати учням продовжувати визначати фрагменти закладинки так швидко, як вони зможуть.

10 Мосія 2-5

СТАВАТИ ДІТЬМИ ХРИСТА

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, як Спокута дала можливість кожному перемогти природу людини й стати синами й дочками Христа.

Примітка: цар Веніямин висловлює думку про нікчемність людини. Викладання цієї концепції без необхідного розуміння великодушності Бога й важливості Спокути може призвести до збентеження деяких учнів. Тому навчайте двом концепціям в один день, навіть якщо блок писань вимагає для читання кілька днів.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ПІДГОТОВКА Щоб зробити перспективним навчання посланню царя Веніямина перейдіть разом із класом до книги Мосії 4:7–8 та зверніть увагу на перше речення кожного вірша. Обговоріть з учнями, як вони уявляють собі людину, яка “одержить спасіння” та “засіб, з допомогою якого приходиться спасіння”. Прочитайте Мосія 4:5–8, щоб побачити, що необхідно знати людині для того, щоб спастися. Ви можете написати на дошці наступні заголовки:

1. Великодушність Бога
2. Нікчемність людини
3. Спасіння в Христі завдяки Спокуті
4. Довіра Господу

Запропонуйте вашому класу під час вивчення послання царя Веніямина побачити, як ці принципи пов’язані один з одним. Під час читання разом із

класом послання царя Веніямина розкрийте суть кожного принципу під названими заголовками.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Обговоріть важливість читання послання царя Веніямина, який так само закликає свій народ підготуватися: “Не зневажайте його слів. Відкрийте свої вуха, щоб почути, і свої серця, щоб зрозуміти, і свій розум, щоб таємниці Бога могли б розгорнутися перед вашими очима” (див. Мосія 2:9).

Допоможіть учням побачити приклад служіння й провідництва царя Веніямина, вивчаючи наступні вірші з книги Мосії 2:

- **Вірші 10–19:** Чому цар Веніямин так прагнув служити своєму народові? (Він розумів, що він також при цьому служить Богу [див. вірші 16–19]). Попрошіть учнів поділитися досвідом щодо того, що коли вони служать комусь, вони бажать служити Богу.
- **Вірші 20–25:** Навіщо цар Веніямин провів свої дні в служінні Богу та народові? (Він любив Спасителя та розумів великодушність Бога та нікчемність людини). Чому ми завжди будемо в боргу перед Небесним Батьком і Спасителем? (Ми зобов’язані їм тим, хто ми є і що маємо).
- **Вірш 34:** Як ми показуємо свою вдячність за великодушність Бога? (Ми маємо заплатити за все, що маємо й за те, хто ми є). Що може означати для учня віддати все, що він має? (Відповідь учня). Коли ми приходимо до розуміння великодушності Бога та нашого боргу перед Ним, чи повинні ми служити Йому лише із обов’язку чи вдячності?

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Послання царю Веніямину з Мосія 3 було дано ангелом (див. вірш 2). У віршах 5–11 ангел пророкує про Христа. Прочитайте вірші 16–17. Що ми дізнаємося про великодушність Бога?

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО Ставати дітьми Христа 11:29

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти значення фрази “тілесна людина”.

ВІДЕОУРИВОК 1 Відеоуривок 1(3:29) змальовує Лінду й Сузан, 2 молодих дівчат з відеопоказу 3 “Я підготую путь для вас”. (Щоб зрозуміти цей відеоуривок немає необхідності дивитися показ 3). Лінда зрозуміла, що тілесна людина є ворогом Богові.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Розуміння ствердження про тілесну людину є вирішальним для того, щоб зрозуміти місію Спасителя та заборгованість перед Ним. Прочитайте разом з класом Мосія 3:19. Хто така тілесна людина? (Частина нас, хто грішить та бажає слідувати за світом). Чому тілесна людина стає ворогом Бога? (Бо гріх і суєтність світу утримує нас від можливості бути гідними перебувати в Його присутності). Чим визначається тілесна людина? (Див. Мосія 16:3–5). Допоможіть класу зрозуміти наступні доктринальні питання:

- Падіння Адама зумовило загальні умови смертного життя. Наша власна провина в тому, що ми чинимо гріх (див. Мосія 16:3).
- Кожна людина, окрім Спасителя, чинить гріх. Тому в будь-якій мірі всі люди грішні або тілесні (див. Мосія 16:3).
- Через те, що всі грішать, всі загублені. Спокута Спасителя відкрила єдиний шлях для нас, щоб ми могли бути викуплені від цього занепаłego чи тілесного стану (див. Мосія 16:4).
- Якщо тілесна людина залишається у своєму занепаłому стані і не отримує нового духовного народження через Спокуту, вона назавжди залишиться ворогом Бога (див. Мосія 16:5).

Якщо ідея тілесності людини викладена належним чином, учні мають усвідомити “нікчемність” людини або її нездатність викупити саму себе зі свого занепаłego стану і необхідність великодушності Бога, яка доступна завдяки Спокуті. Це здійснюється через смиренну довіру Богу, достатню, щоб повернути наше життя до Нього.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням під час перегляду відеоуривка 2 знайти способи, щоб подолати в собі тілесну людину та стати дітьми Христа.

ВІДЕОУРИВОК 2 В уривку 2 (8:00) брат Сузан Енді та єпископ Лінди допомагають їм навчитися тому, як обличити в собі тілесну людину й стати дітьми Христа.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Зверніться знову до Мосія 3:19. Допоможіть класу зрозуміти доктринальне значення кожного з наступних речень:

- “Піддається натхненню Духа Святого”. Те, що ми піддаємося Духу, веде нас до того, що є правильним чи добрим (див. УЗ 11:12). Дух може також змінювати нашу природу таким чином, що бажання чинити гріх зміниться бажанням слідувати за Христом.
- “Скине з себе оболонку тілесної людини”. Шляхи “тілесної людини” сповнені гордовитості, егоїзму та протистояння Богу (див. Мосія 16:5). Для того, щоб скинути цю тілесну оболонку, людина повинна покаятися в своїх гріхах (див. Мосія 26:29) та виконувати волю Бога (див. Мосія 24:15).
- “Стане святою через спокуту Христа”. Якщо ми смиренно приймаємо Спокуту Спасителя, ми можемо уникнути наслідків гріха для себе (див. Алма 34:8–16), і ми можемо пережити “сильну зміну... в наших серцях” (Мосія 5:2), що є частиною зміни від нашого занепаłego стану до стану праведності (див. Мосія 27:25).
- “Стане як дитина, смиренною, лагідною, покірною, терпеливою, сповненою любові”. Від нас не вимагається бути наївними, але бути, як дитина—бажаними слухатися праведного Батька, виконувати замість своєї Його волю (див. 3 Нефій 11:37–38).

Запропонуйте класу назвати й обговорити шляхи, які показані у відеоуривку, що ілюструє книгу Мосії 3:19.

ПОШУК ПИСАНЬ Запропонуйте учням знайти наступні вірші в Мосія 4, щоб дізнатися, що трапилося з народом царя Веніямина:

- **Вірші 1–2:** Як прореагував народ царя Веніямина, ті, хто були “активними” членами церкви, коли вони нарешті зрозуміли ствердження про іхню нікчемність? (Вони відчули страх перед Господом). Яким чином народ довіряв Богові? (Вони благали Бога бути милостивим і застосувати Його спокутуючу кров до них). Зверніть увагу на те, як великодушність Бога та Спокута викладалася поруч з ідеєю про те, що людина тілесна.
- **Вірш 3:** Що сталося з людьми, коли вони смиренно заволали до Господа? (Вони сповнилися радості й миру та отримали прощення своїх гріхів). Як це пов’язано з тим, про що говориться в Мосія 3:19?
- **Вірші 8–10:** Якщо ми довіряємо Богові, у що тоді ми маємо вірити? (Бог є Творцем, Він всемогутній, і ми повинні покаятися й просити в Нього прощення).

- **Вірш 11:** Якщо ми довіряємо Богові, що тоді вимагається від нас? (Завжди пам'ятати про його великодушність та нашу нікчемність, прикликати його щодня та непорушно триматися віри).
- **Вірші 12–30:** Які зміни відбуваються зі святими, які покладаються на Бога та довіряють Йому? (Вони “сповнилися любов'ю Бога”, “завжди будуть отримувати прощення [їхніх] гріхів” та “будуть рости у пізнанні” Христа [в. 12]. Вони “не матимуть бажання образити один одного, але жити мирно” [в. 13]. Вони використовують свої багатства, щоб допомогати бідним [див. вв. 14–25]. Вони повертають все, що позичили [див. в. 28]).
- **Вірш 5:** Як ми зобов'язуємося перед Господом в тому, що слідуватимемо за ним? (Ми укладаємо чи поновлюємо наш завіт дотримуватися Його заповідей).
- **Вірш 7:** Яке ім'я своєму народу дав цар Веніямин? Чому? (Діти Христа, бо вони були духовно народжені від Нього). Що означає бути духовно народженим від Господа? (Дозволити Господу змінити наше серце його Духом та, таким чином, духовно народитися від Нього).
- **Вірші 8–9:** Що означає бути свободним? (Свободним від наслідків гріха та вільним, щоб прямувати за Спасителем).

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Допоможіть учням зрозуміти наступні вірші з Мосія 5:

- **Вірші 2–4:** Чим призведена сильна зміна в серці? (Святим Духом. Ми готуємо себе та волаємо до Господа в смиренні, проте Він єдиний, хто здійснює зміну). Внаслідок цього, що ми відчуваємо? (У нас немає більше бажання грішити, але постійно чинити добро). Яким чином те, що відбулося з народом царя Веніямина стало прикладом того, про що говориться в Мосія 3:19?

ЗАСТОСУВАННЯ Прочитайте Мосія 27:25–26 разом із класом. Коли учні міркуватимуть над цим уривком з Писань, запропонуйте їм поставити собі запитання, наприклад: Чи розумію я, навіщо кожному необхідно відчути сильну зміну в серці? Чи бажаю я сильної зміни в серці? Чи позбувся я тілесної оболонки? Чи роблю я те, що може призвести до сильної зміни в серці? Чи знаю я, як оцінити, чи відбулася в мені сильна зміна? Чи взяв я на себе ім'я Христа? Чи став я дитиною Христа?

11 Мосія 18:1-16

“БУТИ СВИДКАМИ”

МЕТА

Розглянути нашу частину в завіті хрищення та великі обіцяння, які Господь дав тим, хто дотримується цього завіту.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ПІДГОТОВКА Допоможіть вашому класу зосередитися на значенні їхнього хрищення в щоденному житті. Допоможіть їм зрозуміти те, що коли вони охристилися, вони пообіцяли робити певні речі. Вам може допомогти наступне:

- Як ви вважаєте, в якому віці більшість молодих чоловіків укладає завіт служити на місії повного дня?
- Незважаючи на те, що молоді жінки не зобов'язані служити на місії повного дня, чи дають вони обіцяння бути свідком Христа?
- Як ви вважаєте, в якому віці більшість людей зобов'язується одружитися в храмі?
- Чи ви коли-небудь поставали перед питанням, чи допомогти тому, хто в нужді, особливо, якщо це вам не дуже зручно?
- Чи ви вже дали зобов'язання виконувати все це?

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Запропонуйте учням уважно прочитати Мосія 18:6–16 для того, щоб

дізнатися яку роль граємо ми в завіті хрищення та які обіцяння дає Господь тим, хто дотримується цього завіту. Ви можете написати думки учнів на дошці. Вам допоможе наступна таблиця:

Наша роль у завіті

- “Жадати прийти до кошари Бога” (в. 8)
- “Жадати... називатися його народом” (в. 8)
- “Бажати нести тягарі один одного” (в. 8)
- “Бажати сумувати з тими, хто сумує” (в. 9)
- “Співчувати тим, хто потребує співчуття” (в. 9)
- “Бути свідками Бога в усі часи і в усьому, і в усіх місцях” (в. 9)
- “Свідчити... перед ним, що ви увійшли в завіт” (в. 10)
- “Служити йому і виконувати його заповіді” (в. 10)

Обіцяння Господа

- “Спокутувані Богом” (в. 9)
- “Причислені до тих, хто в першому воскресінні” (в. 9)
- “Мати вічне життя” (в. 9)
- “Пролити свій Дух більш рясно на вас” (вв. 10, 13)
- “Дарує тобі вічне життя через спокутування Христа” (в. 13)
- “Сповнені благодаттю Бога” (в. 16)

Зверніться з класом до причасних молитов у 4 і 5 родіах книги Моронія. Яку роль ми граємо в завіті під час причасних молитов? (Ми свідчимо, що бажаємо взяти на себе ім'я Христа, завжди пам'ятати Його та дотримуватися Його заповідей). Що Господь обіцяв нам, якщо ми виконуватимемо все це? (З нами завжди буде Його Дух).

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“Бути свідками” 7:42

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти те, що робить Кендес, щоб дотриматися свого завіту хрищення.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО На відео записані справжні події з життя Кендес Тейлор. В той час, як вона готується до шеститижневих зборів балетної групи, її батько нагадує про завіти, укладені нею під час хрищення, включаючи обіцяння бути свідком Христа в усі часи й в усіх місцях. На зборах вона ділиться своїми віруваннями і дає примірник Книги Мормона подрузі.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Під час обговорення відео ви можете поставити наступні запитання:

- Що зробила Кендес, аби дотримуватися християнських завітів?
- В чому виявилось те, що вона була свідком Христа?
- Чого, на вашу думку, Кендес, можливо, навчилася, коли ділилася євангелією?
- Крім місіонерської роботи, як ще ми можемо бути свідками Христа?
- Якщо ви збираєтеся жити за укладеним під час хрищення завітом, бути свідком Христа в усі часи, в усьому та усіх місцях, чи є у вашому житті речі, яких вам слід зрестися? Що вам потрібно почати робити, чого не робили досі?

ОБГОВОРЕННЯ Продивіться обіцяння Господа для тих, хто дотримуються своїх християнських завітів (див. Мосія 18:9–10, 13, 16 та таблицю в попередній вправі з Писаннями). Разом з класом прочитайте Мосія 18:2 та обговоріть тему, як Викуплення Спасителя стосується наших християнських завітів. (Обіцяння вічного життя тим, хто дотримується своїх християнських завітів “мало настати через силу, і страждання, і смерть Христа, і його воскресіння і сходження до небес”). Ви також можете обговорити, що означає поновлювати християнські завіти кожного разу, як ми причащаємося.

12 Алма 5

“МОЖЕШ СОБІ УЯВИТИ?”

МЕТА

Навчити учнів звертати увагу на рівень власної духовності та планувати подальший духовний розвиток.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

Примітка: тема про духовне перенародження вже повинна була згадуватися під час вивчення книги Мосії. Перша частина цього уроку служить переглядом і не вимагає багато часу. Друга частина допоможе учням оцінити їхній теперішній духовний стан.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Що означає зміна в серці? (Це означає не мати “бажання чинити зло, але постійно чинити добро” [див. Мосія 5:2] і духовно народитися знов [див. Мосія 5:7]). Алма старший та його послідовники відчули цю зміну серця та духовне перенародження. Під час вивчення Алма 5 у пригоді можуть стати такі запитання:

- **Вірші 4–6:** З яких двох рабств визволилися Алма старший та його послідовники? (Вони визволилися з фізичного рабства Ламанійців та духовного рабства пекла). Що з цього, на вашу думку, було більш важливим?

- **Вірш 7:** Хто зробив зміну в їхніх серцях? (Господь [див. Алма 5:4–5; Мосія 5:2])
- **Вірші 10–13:** За яких умов вони були врятовані? (Алма повірив словам пророка Авінадія [див. вірш 11]; згідно з вірою Алми, Господь вчинив могутню зміну в його серці [див. вірш 12]; Алма проповідував своєму народові і Господь вчинив могутню зміну в їхніх серцях; вони упокорилися і поклали довіру на Бога; ці люди залишалися вірними до кінця [див. вірш 13])
- **Вірш 14:** Які б відповіді ви дали на запитання Алми у цьому вірші?

Поясніть, що сьогоднішній урок має на меті допомогти класу знайти відповіді на запитання, подібні до тих, що є в Алма 5:14.

ПІДГОТОВКА Запропонуйте учням заплющити очі та уявити собі щось таке, ніби вони дивляться на водоспад або смакують десерт. Попросіть одного чи двох учнів описати решті класу те, що вони уявили. Нехай вони поділяться найдрібнішими деталями, наскільки це можливо. Потім попросіть учнів уявити, що вони стоять перед Господом в день Великого суду. Наголосіть на тому, що їхні почуття при цьому мають набагато більше значення, ніж те,

що вони бачать. Тоді нехай вони прочитають Алма 5:15–18 і виберуть вірш, який найкраще висловлює те, що вони уявляли.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО “Можеш собі уявити?” 12:07

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням прослідкувати за тим, як друге “Я” Майка допомагає йому уявити, як воно буде—стояти перед Господом на суді.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО На плівці показано, як Майк об’єднався зі своїм другим “Я” (представлено у відеопоказі 4, “Діяти самостійно”). Друге “Я” допомагає Майкові підготувати урок, щоб на заняттях священства члени класу ставили запитання, які знаходяться в Алма 5:15–26. Особливо підкреслюється підготовка Майка до того, щоб стояти перед Богом на суді. Разом вони намагаються відповісти на три головні запитання: чи можете ви уявити себе приведеним на суд Бога? Як ви почували б себе, якби життя було заплановане гріхом? Чи ви готові зустрітись з Богом?

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть те, як Майкове друге “Я” допомогло йому відчувати, що означає стояти

перед Богом. (Воно поставило Майкові запитання, що містяться в Алма 5, та використало особисті ілюстрації з життя Майка). Нехай ваші учні прочитають запитання, поставлені Алмою у віршах 14–15, 19, 26–30 та 53–55. Запропонуйте їм скористатися цими запитаннями, щоб оцінити свій духовний стан і прогрес. Вони можуть порівняти себе зараз з тим, якими вони були рік тому, або за десятибальною шкалою оцінити хід справ.

По завершенні цієї вправи поясніть учням, що, базуючись на Алма 5, її можна використовувати знов і знов протягом усього життя, щоб визначати темпи розвитку. Поставте таке запитання і обговоріть відповідь: “Коли саме найважливіше відчувати те, про що говорив Алма?” (Прямо тепер—найважливіший час [див. вірш 26]).

ВСТАВКА З ПИСАНЬ В Алма 5:45–46 Алма свідчив про речі, відкриті йому через одкровення. Нехай учні зрозуміють, як Алма прийшов до пізнання істини, і обговорять, як вони можуть скористатися таким самим методом для пізнання істини власноруч.

Разом класом прочитайте Алма 5:58–62 як останнє свідчення, відзначаючи милість Ісуса Христа і те, як Він може піклуватися про праведних.

13 Алма 36

“БОГ ВИЗВОЛИВ МЕНЕ”

МЕТА

Допомогти учням усвідомити, що Бог визволить всіх Своїх дітей, хто кається та покладає довіру на Нього.

Примітка: Оскільки цей уривок з Писань наголошує на визволенні, що дістається шляхом покаяння та милосердя Спасителя, прослідкуйте за тим, щоб учні зрозуміли, що набагато краще взагалі не грішити.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ ПИСАНЬ Запропонуйте учням дослідити Алма 36:1–5 і знайти те, чого навчав свого сина Геламана Алма. (Поклади довіру на Господа—Він може визволити Своїх дітей і зробить це). Зверніть особливу увагу на свідчення Алми у вірші 3.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО “Бог визволив мене” 16:30

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати визначити, що саме Скіп невірно розуміє стосовно покаяння.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Скіп, старшокласник, та його дядько, який служив на місії, ловлять рибу. Нещодавно Скіп зробив щось, що не співпадає з нормами Церкви. Турбота дядька про небожа спричиняє розмову про серйозність гріха та природу покаяння.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ ТА ОБГОВОРЕННЯ Читаючи разом з класом ці вірші з Алма 36, порівняйте почуття Алми та Скіпа. Обговоріть те, як кожне доктринальне питання коригує невірні уявлення Скіпа щодо покаяння:

- **Вірші 12–13:** Опишіть, що усвідомив Алма щодо своїх гріхів, на відміну від того, що зрозумів Скіп про свої. Як Скіп ставився до того, що робив невірно? (Він не відчував серйозності цього)

Доктринальне питання: “Той перший крок—переломна мить, коли грішник свідомо визнає свій гріх. Це—пробудження, визнання гріха. Без цього не може бути істинного покаяння, оскільки немає усвідомлення гріха” (Spencer W. Kimball, *The Miracle of Forgiveness* [1969], 150).

- **Вірші 14–16:** Знайдіть фрази, що висловлюють почуття Алми щодо свого стану грішника. Що відчував Скіп? (Майже відсутність докорів сумління).

Доктринальне питання: “Алма може бути взірцем. Страх через гріх, що поглинув його, повинен відчувати кожен член царства, який зійшов зі шляху; а потім має прийти покаяння, так само, як це було з нашим нефійським другом” (Bruce R. McConkie, *A New Witness for Articles of Faith* [1985], 229).

- **Вірші 14–16:** Продивіться вірші 14–16 та знайдіть фрази, що висловлюють біль та страждання. Наскільки болісними та стражденими були почуття Скіпа щодо його гріхів? (Не надто). Чому? (Бо він не просувався шляхом, що веде до істинного покаяння)

Доктринальне питання: "Якщо людина не страждала—вона не покалася... Вона повинна подолати перемену в її стереотипах, і через це вона страждає, а тоді вже можливе прощення" (Spencer W. Kimball, *The Teachings of Spencer W. Kimball* [1982], 99).

- **Вірш 17:** Що сталося з Алмою внаслідок його страждання? (Це спонукало його згадати про Христа). Що Скіп зрозумів щодо покаяння та страждання? (Скіп не вважав, що повинен страждати, аби покаятися). Навіщо взагалі страждати?

Доктринальне питання: "Мета особистого страждання, що є складовою процесу покаяння, полягає не в тому, щоб покарати грішника, але, щоб змінити його" (Dallin H. Oaks, *Sins, Crimes, and Atonement* [address to religious educators, 7 Feb. 1992], 6).

У чому різниця між стражданням Спасителя за наші гріхи та нашим власним стражданням за них? (Грішник страждає, коли зустрічається з природними наслідками гріха. Він також страждає, коли відвертається від свого грішного стану. Потім грішник страждає через наслідки гріха, в якому не покався. Страждання Спасителя сплатило ціну за наші гріхи, якщо ми каємося).

- **Вірш 18:** Як Алму було визволено від його гріхів? (Він благав Спасителя змилосердитися над ним в такому жахливому стані)

Доктринальне питання: "Оскільки батько учив його, що Спаситель є єдиним джерелом надії, Алма розпочав процес, який привів його до повного покаяння. Якби в мене була можливість навчити лише єдиному, то це було б те, що означає і як це відчувається—застосовувати віру в Ісуса Христа аж до покаяння" (Henry B. Eyring, in *Conference Report*, Oct. 1986, 95; or *Ensign*, Nov. 1986, 74).

Що зрозумів Скіп щодо благаання про милосердя Спасителя та прощення? (Трохи чи взагалі нічого. Він не усвідомлює, що покаяння вимагає від нього застосування віри в милість та благодать Ісуса Христа, щоб отримати прощення. Він вважав, що, оскільки Спаситель сплатив ціну за наші гріхи, все, що він мав зробити—це просто припинити грішити. Він не вважав за потрібне прагнути милості Спасителя через віру та покаяння).

- **Вірші 18–19:** Як те, що сталося з Алмою, підготувало його до описаного у віршах 18–19? (Його страждання спричинило смирення, зміну серця і визнання того, як сильно він потребував допомоги Спасителя). У чому помилявся Скіп, вважаючи, що покаяння швидке і легке? (Таке покаяння не дає можливості відчути "смуток для Бога" та сором за власні гріхи, а також через страждання та біль не приводить до смирення, зміни в серці та зміцнення віри в Спасителя).

Доктринальне питання: "Алма усвідомив вічну істину: болю та смутку, які породжує гріх, можна позбавитися лише через покаяння. Фізичний біль зникає зі смертю. Духовний біль, чи смуток,—вічний, якщо не покаятися" (Dallin H. Oaks, in *Conference Report*, Oct. 1991, 105; or *Ensign*, Nov. 1991, 74).

- **Вірші 20–22:** Яку роль відіграв Спаситель у почуттях Алми, які він висловив у віршах 20–22? (Без Спасителя Алма ніколи не зміг би відчути стан такої радості, бути абсолютно вільним від страждання, що несе гріх)

Доктринальне питання: "Коли людина пройшла шляхом, який веде до того, що Писання називають розбите серце й упокорений дух, Спаситель не лише очищує її від гріха. Він також дає їй більше сили" (Oaks, *Sins*, 6).

Що не дозволяло Скіпові відчути те ж саме почуття полегшення та радості, яке відчув Алма? (Його бажання продовжувати грішити, недостатнє розуміння природи гріха та покаяння, а також небажання каятися)

- **Вірші 23–30:** Який існує доказ того, що Алма змінився? Про що свідчив Алма своєму синові Геламану?

ПІДСУМКИ Як ви думаєте, чи додало Скіпові розуміння того, що трапилося з Алмою, більше стимулу покаятися? Попросіть учнів спробувати підсумувати те, що клас дізнався про покаяння з прикладу Алми.

ОБГОВОРЕННЯ Допоможіть учням зрозуміти, що час для покаяння—саме тепер. Ви можете поставити подібні запитання: чи шкодуєте ви про те, що робите неправильні вчинки? Чи розумієте ви серйозність таких речей? Чи є необхідною поява ангела, щоб дійти покаяння? Як добре ви розумієте, що лише Спаситель може звільнити вас з такої ситуації?

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти всю серйозність сексуальної аморальності й чому їм слід завжди бути морально чистими.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

Примітка: унікальний бік того, як Алма давав пораду своєму синові, полягає в тому, що він зосередився на навчанні Коріантона вірному вченню і вірній поведінці. Алма 39 розповідає про гріх Коріантона, а Алма 40–42 відповідає на його доктринальні запитання. Коріантон отримав можливість усвідомити свій гріх у світлі вчення. Старійшина Бойд К. Пекер сказав:

“Засвоєне істинне учення змінює ставлення і поведінку.

Вивчення доктрин евангелії покращить поведінку швидше, ніж вивчення самої поведінки” (in Conference Report, Oct. 1986, 20; or *Ensign*, Nov. 1986, 17).

Подані нижче настанови наводять три важливі доктринальні причини того, чому молодь повинна триматися морально чистою.

ВПРАВА НА ПІДГОТОВКУ На дошці складіть перелік таких гріхів: недотримання Суботнього дня святим, непослух батькам, пихатість, сексуальні гріхи, невиконання обов’язку, убивство, порушення Слова мудрості, зречення Святого Духа, крадіжка та брехня. Нехай кожен учень перерахує гріхи від найменших до найсерйозніших.

Запросіть кількох учнів оголосити три гріхи, визначені ними як найсерйозніші, і пояснити чому саме ці.

Увага: не турбуйтеся про розташування гріхів, що йдуть за трьома першими.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Прочитайте разом з класом Алма 39:4–7 і попросіть учнів знайти три найсерйозніші гріхи в очах Господа. Чому за серйозністю Господь поставив сексуальну аморальність одразу після вбивства? (Відповідь учнів). Нехай учні прочитають вірші 1–3. Які гріхи скоїв Коріантон? Який з них був найсерйознішим? (Аморальність). Якщо Бог ставить сексуальний гріх поруч з убивством, чому, на ваш погляд, так багато людей піддаються цьому гріху?

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“Це мерзота” 7:41

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти те, як батько використовує учення, щоб допомогти дочці, невпевненій у своєму другові.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО На відео показана молода дівчина, стурбована поведінкою друга, який каже: “Це

моє тіло, отже, що захочу, те і зроблю”. Її батько допомагає дійти розуміння її стосунків з Христом, що допоможе їй спілкуватися з другом.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Щоб допомогти учням усвідомити важливість моральної чистоти, поясніть важливе значення отримання тіла в плані Небесного Батька, а також ціну, сплачену Спасителем, щоб ми навечно могли залишатися в своїх тілах. Що сталося б з нашими духами і тілами, якби Христос не спокутав нас? (Ми стали б духами, підкореними дияволу на всю вічність [див. 2 Нефій 9:7–9]). Яке, завдяки спокуті, наша душа має відношення до Христа? (Він купив нас “дорого” [1 Коринтянам 6:20]).

ДОКТРИНАЛЬНІ ПИТАННЯ Обговоріть, як ці доктринальні питання стосуються моральності:

- “Ціна за нашу повноту радості—тіло й душа об’єднані навечно—це чиста й невинна кров Спасителя цього світу. Ми *не можемо* сказати в незнанні чи демонстративній непокорі: “Ну, це *моє* життя”, або “Це *моє* тіло”. Ні, *не* ваше! “Ви не свої,—каже Павло.—Бо дорого куплені ви”. Так ось, відповідь на запитання “Чому Бог так турбується про сексуальний гріх?”—частково тому, що безцінний дар, наданий його Єдинонародженим Сином і через нього—спокутувати душі—тіла *та* духи—ми надто часто використовуємо та приніжуємо дешево й крикливо” (Jeffrey R. Holland, “Of Souls, Symbols, and Sacraments,” *Brigham Young University 1987–1988 Devotional and Fireside Speeches* [1988], 79).

Навіщо Спаситель сплатив ціну страждання, аби викупити наші тіла та духи? (Бо Він любить нас. Він був слухняним волі свого Батька та виконав Свою частку в плані Небесного Батька). Як людина може висловити вдячність Спасителю за сплачену ціну, щоб викупити її? (Дотримуючись Його заповідей). Як усвідомлення жертви Спасителя може допомогти вам залишатися морально чистими? (Ми заборгували Йому через Його спокутуючу жертву за нас).

- “Сила створення—чи, краще сказати, дітонародження—не просто випадкова частинка плану: вона є невід’ємною. Без неї план не міг би діяти. Невірно застосування її може зірвати план.

Відчуття щастя, яке може прийти в цьому житті, багато в чому залежить від того, як ви використовуєте цю священну силу створення” (Boyd K. Packer, in Conference Report, Apr. 1972, 136–137; or *Ensign*, July 1972, 111).

Як моральність та аморальність впливають на сім’ю та план щастя?

- “Ті, хто стають гідними та вступають в новий і вічний завіт шлюбу в храмі на час і всю вічність, закладуть перший наріжник вічного сімейного дому в цілестіальному царстві, який стоятиме вічно. Їхньою нагородою буде слава, якою будуть увінчані голови навіки-вічні. Ці вічні істини, якщо ви вірите їм всією своєю душею, будуть зброєю на чреслах ваших, щоб захищати ваші чесноти, як ви захищатимете своє життя” (Harold B. Lee, *Stand Ye in Holy Places* [1974], 332).

Як розуміння вічного значення сім’ї може допомогти вам бути морально чистими?

Примітка: для додаткової допомоги щодо правил та норм, які заохочують молодь бути морально чистими, див. буклет *Заради зміцнення молоді* (34285 192).

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Як тему для обговорення того, що означає “не йти більше за хтивістю твоїх

очей”, візьміть Алма 39:9. Фраза “заперечував собі” означає відмовляти собі в усьому злому та слідувати за Христом (див. 3 Нефій 12:30). Алма радив Коріантону відмовитися від хтивості. Зверніть увагу на те, як Коріантона навчали: “якщо ти не зробиш цього”, то не зможеш унаслідувати царство Бога.

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Прослідкуйте за тим, щоб учні зрозуміли, що покаяння доступне. Коріантон покаявся, виконав свою місію і став добрим і вірним членом Церкви. В Алма 39:10–15 записано дещо, що Коріантон мав зробити під час покаяння. Це означало утримуватися від гріха, звернутися до Господа, повернутися до Зорамайців та усвідомити беззаконня, яке він вчинив. Заохочуйте учнів, якщо вони мали якесь відношення до аморальної поведінки, відвідати церковного провідника, як це зробив Коріантон, що є важливим і необхідним кроком для отримання прощення від Бога.

15 Алма 40–42

ПОСЕРЕДНИК

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти сутність справедливості й те, як спокута огортає все людство милосердя.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВСТУП Через те, що він порушив заповіді, Коріантон став тверезо усвідомлювати наслідки гріха та непокоїтися щодо окремих учень Церкви. Його турбувало те, що станеться з людиною після смерті (див. Алма 40), чи справедливо нагороджувати чи відновлювати людину до того ж стану, в якому вона була в смертному житті (див. Алма 41), та якими будуть покарання для грішників (див. Алма 42). Щоб дати відповідь на запитання сина, Алма навчав його євангелії. Ці учення були, ніби, знаряддям для того, щоб спонукати Коріантона до покаяння. Дослідження цих учень повинно мати позитивний вплив на ваших учнів.

ОБГОВОРЕННЯ Було б корисно переглянути дії Коріантона, записані на початку Алма 39. Часто Алма бачив, що Коріантона турбувало якесь учення євангелії. Нехай учні спробують поставити себе на місце Коріантона й зрозуміти, чому його це так непокоїло. Наприклад: прочитавши Алма 40:1, запитайте: “Грунтуючись на тому, що ви знаєте про Коріантона, чому він турбувався щодо воскресіння? Чому нечестива людина має інший кут зору щодо воскресіння, ніж праведна?”

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Нижче подано кілька важливих доктринальних питань, на яких слід наголошувати під час вивчення Алма 40:

- **Вірші 1–2:** Христос був першою воскреслою істотою.
- **Вірш 4:** Існує визначений час для воскресіння всіх людей.
- **Вірші 6, 9:** Між смертю і воскресінням є проміжок часу.
- **Вірш 11:** Усі духи повернуться додому до Бога. Це означає, що вони повернуться у світ духів (див. Joseph Fielding Smith, *Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith, Jr., 5 vols. [1957–1966], 2:84–87).
- **Вірші 12–14:** Праведні перебуватимуть в стані щастя, в той час, як нечестиві—в стані смутку. “Зовнішня темрява”, про яку йдеться,—духовна в’язниця, яку не слід плутати з фінальним станом Сатани та синів загибелі (див. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, [1986], 448; Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 349).
- **Вірш 18:** Праведні люди, які померли до пришествя Христа на землю, воскреснуть до моменту воскресіння праведних, які жили після пришествя Спасителя. Нечестиві постануть останніми (див. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–1956], 2:300).
- **Вірш 23:** Дух і тіло з’єднаються, і тіло буде відновлено до його досконалого та належного стану.

РОЗУМІННЯ ПИСАНЬ Розуміння плану відновлення підготує ваших учнів до обговорення справедливості та милосердя, про що розповідає Алма 42.

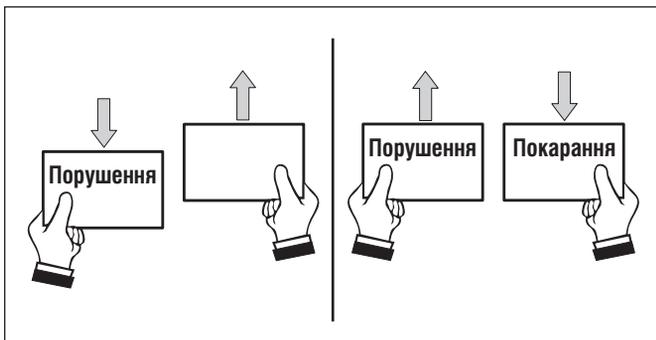
Розпочніть обговорення відновлення, розглядаючи процес відновлення якоїсь речі до її первинного стану: частина меблів, авто чи антикваріат. Ці питання є доктринальними, на яких слід наголосити, вивчаючи Алма 41.

- **Вірші 2–7:** План відновлення включає відновлення тіла та духа, чи воскресіння (див. вірш 2), та відновлення дій—добре до доброго, зле до злого (див. вірші 3–7).
- **Вірш 10:** Нечестивих не може бути відновлено до щастя.
- **Вірш 12:** Відновлення не перетворює щось з природного стану в неприродний, або не приводить в стан, протилежний природному.
- **Вірш 15:** Відновлення засуджує грішника.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Прочитайте Алма 42:1 і попросіть учнів знайти те, що турбувало Коріантона. (Він відчував, що карати грішників—несправедливо)

Щоб допомогти учням зрозуміти поняття “правосуддя Бога”, ви можете продемонструвати їм *Відео-фільми по Новому Завіту*, фільм 7, “Справедливість і милість”. Ідея з терезами може допомогти вашим учням оцінити Падіння, покавання, справедливість, милосердя, спокуту, покавання, гріх, закон та їхній взаємозв’язок.

Намалюйте на дошці терези або зробіть їх з дошки, покладеної на вісь. Дайте кожному учневі два аркуші паперу. Один з них представляє чашу терезів, на якій порушення закону, а інший аркуш—іншу чашу, на якій покавання. Нехай учні перекладають свої папірці (як це показано нижче), врівноважуючи або виводячи з рівноваги свої “терези” із тим, як ви наводите приклади.

Вони дійдуть кращого розуміння, якщо напишуть порушення, які виводять терези з рівноваги, на папірцях, а потім на окремому аркуші напишуть, як врівноважуються терези справедливості. Повторюйте таке для кожного порушення.

- Справедливість вимагає того, щоб терези були врівноважені (див. Алма 41:3–4; УЗ 1:31).

- Якщо ми порушуємо закон, терези виходять зі стану рівноваги. Щоб врівноважити їх, необхідна розплата чи покавання (див. Алма 41:12–13).

- Милосердя не може пограбувати справедливість (див. Алма 42:25). Якщо ми намагаємося врівноважити терези правосуддя без покавання, то милосердя грабує справедливість. Був встановлений план милосердя, щоб милість могла існувати, не грабуючи справедливість. Цей відеопоказ допоможе учням зрозуміти, як можна задовольнити і милосердя, і справедливість.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Посередник 10:49

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням звернути увагу на те, що має статися, аби милосердя існувало, не перешкоджаючи справедливості.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Це відео пристосовано до розповіді старійшини Бойда К. Пекера “Посередник”

(див. Conference Report, Apr. 1977, 79–81; or *Ensign*, May 1977, 54–56). Коли молодий чоловік потрапляє у борг і не може розплатитися, він благає милосердя. Кредитор вимагає справедливості, і молодого чоловіка кидають за ґрати. В цій ситуації посередником виступає друг цього молодого чоловіка, виконуючи боргові зобов'язання та проявляючи милосердя до молодого чоловіка.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Допоможіть учням пояснити, як в цій притчі було задовільнено справедливість та проявлено милосердя. Обговоріть побачене, щоб учні зрозуміли те, як з допомогою посередника до них проявили милосердя. Поставте подібні до цих запитання: “Хто в притчі уособлює нас?”, “Хто вимагає справедливості за порушення закону?”, “Хто проявляє милосердя, стаючи між нами та справедливістю?”, “Чим ми завдячуємо Посереднику?”

Користуючись терезами допоможіть учням зрозуміти, як посередник проявляє милосердя та врівноважує терези правосуддя в кожному з таких випадків: Падіння Адама, наші особисті гріхи та “гріхи” людей, які не відповідають за себе (див. нижче подані таблиці).

ПОЯСНЕННЯ ПИСАНЬ “План милосердя” дозволяє посереднику (самому Богу—Ісусу Христу) перенести покарання за порушення закону іншими. Цей план милосердя може задовольнити справедливість та все ж поширювати милосердя (див. Алма 42:15).

ПАДІННЯ АДАМА

Через Падіння Адама терези правосуддя вийшли з рівноваги. Щоб врівноважити їх, на все людство зійшло покарання тимчасовою смертю (роз'єднання духа та тіла) та духовною смертю (відділення від присутності Бога) (див. Алма 42:7–9). Якби не було Спокути, наші тіла залишилися б в могилі, а духи страждали, будучи підлеглими дияволу та відділеними від присутності Бога навечно (див. 2 Нефій 9:7–9).

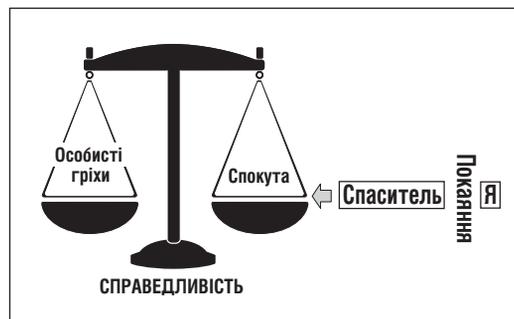

Спаситель вистраждав покарання й сплатив ціну за гріх Адама. Завдяки викупленню та силою воскресіння, план милосердя долає тимчасову смерть. Усі ми воскреснемо. Духовна смерть долається завдяки спокуті, і людину буде приведено до присутності Бога для суду (див. Алма 42:23).

НАШІ ОСОБИСТІ ГРІХИ

Через наші особисті гріхи терези правосуддя вийшли з рівноваги (див. Алма 42:22).

Ісус Христос відстраждав покарання за наші особисті гріхи, за умови, щоб ми могли не страждати, якщо покаємося (див. УЗ 19:16–19). Слід наголосити, що наслідки гріха існують. Наприклад: хоча Христос і страждав за наші гріхи, шлях покаяння однаково буде болісним, і ми будемо відчувати наслідки гріхів.

Якщо ми не каємося, то повинні витерпіти покарання за власні гріхи, щоб задовольнити вимоги справедливості (див. УЗ 19:16–19; Алма 42:22). Але покарання за наші гріхи не може відшкодувати збитки, нанесені нашими гріхами. Для цього необхідна Спокута Ісуса Христа, щоб повністю врівноважити терези правосуддя.

ЛЮДИ, ЯКІ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА СЕБЕ

Ті, хто не відповідають за себе (малі діти; хто не знає закону; розумово хворі тощо) окуті милістю Христа та Його Спокутою (див. Мороній 8:8; УЗ 137:7–10).

ОБГОВОРЕННЯ Прочитайте разом з класом Алма 42:27–30 і допоможіть учням з’ясувати, що означає “скуштувати з вод життя вільно”. Поміркуйте над тим, як іноді ми можемо виправдовувати себе, заперечуючи справедливість Бога. Як і Коріантона, нас запрошують “прийти і скуштувати з вод життя вільно”.

16 Алма 43–48

“ТВЕРДИЙ У ВІРІ В ХРИСТА”

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, що віра полководця Моронія в Христа та його відданість Спасителю стали ключем до його особистості та джерелом величі.

Примітка: цей показ має використовуватися разом з розповіддю Мормона про полководця Моронія в Алма 48:11–18. Викладайте уривок Алма 43–48 (можливо це займе два чи три дні). Потім застосуйте відео та вправи уроку разом з розповіддю Мормона, щоб наголосити на величній особистості Моронія як послідовника Христа.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВПРАВА НА ПІДГОТОВКУ Попросіть учнів пригладати кількох відомих чоловіків чи жінок, яких, на їхній погляд, можна вважати героями. Можете записати ці імена на дошці. Нехай учні назвуть риси, притаманні цим людям, які роблять їх героями. Обговоріть якості героя. (Герой це хтось, на кого ми можемо рівнятися. Справжній герой—це людина, яка володіє високоморальними якостями). За потребою, допоможіть учням усвідомити, що окремі з названих ними людей не достойні бути взірцем в нашому житті. Скажіть, що цікаво, чи змогли б популярні герої сьогодення заслужити такого вшанування Мормона, яким він нагородив полководця Моронія. Класом прочитайте Алма 48:17, а потім замість імені *Мороній* підставте ім’я когось з героїв, запропонованих класом, і подивіться, чи підходить розповідь Мормона до них так само, як і до Моронія. Запросіть клас збагнути, що зробило його насправді винятковим героєм.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Коли Моронія призначили бути головнокомандувачем нефійської армії, йому було двадцять п’ять років (див. Алма 43:16–17). Зрозуміло, що він мав великі здібності. Нехай учні дослідять Алма 48:11–13 та знайдуть деякі з рис характеру та якостей Моронія. Ви можете перерахувати їх на дошці та обговорити значення кожної з них. Це може допомогти вам:

- Сильний і могутній (див. вірш 11)
- “Досконалого розуміння” (вірш 11)
- “Не насолоджувався кровопролиттям” (вірш 11)
- Радів волі і свободі (див. вірш 11)
- Вдячний Богові за благословення та привілеї (див. вірш 12)
- “Тверди[й] у вірі в Христа” (вірш 13)

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Нехай учні прочитають Алма 48:13–16 та знайдуть те, як віра Моронія в Христа загартувала його особистість, здібності та допомагала в захисті волі його народу. Такі ідеї можуть бути корисними:

- Він поклявся захищати свій народ, права, країну та релігію (див. вірш 13).
- Він навчав свій народ не нападати, а лише захищатися (див. вірш 14).
- Завдяки дотриманню заповідей він і його народ отримували попередження від Бога втікати чи готуватися до війни, та де їм захищатися (див. вірші 15–16).
- Він втішався “творенням добра, збереженням свого народу, так, виконанням заповідей Бога, так, і протистоянням беззаконню” (вірш 16).
- Диявол не мав влади над його серцем (див. вірш 17).

ЦИТАТА Віра Моронія в Христа надала йому здібність бути видатним провідником. Прочитайте цей вислів Президента Езри Тефта Бенсона, обговоріть його значення і те, як він стосується Моронія. “Чоловіки і жінки, які повертають життя до Бога, зрозуміють, що він може збагатити їхнє життя значно більше, ніж вони самі. Він примножить радість, поширить бачення, додасть мудрості, зміцнить м’язи, піднесе дух, збагатить благословення, збільшить можливості, втішить душі, приведе друзів та вишле спокій” (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 361).

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО “Твердий у вірі в Христа” 21:40

ВПРАВА “ПОШУК” Через те, що Мороній був “твердий у вірі в Христа”, він відрізнявся від інших військових провідників. Запропонуйте учням розшукати приклади того, в чому його провідництво відрізнялося завдяки вірі та як через це його благословляв Господь.

ВІДЕОУРИВОК 1 В уривку 1 (17:55) дідусь та онук обговорюють те, як людина стає героєм. Дід наводить приклад полководця Моронія, який вів Нефійців проти Зерагемни та Ламанійців, взяв гасло волі, гаряче помолвився Господу та зібрав свій народ.

ОБГОВОРЕННЯ ПИСАНЬ Обговоріть те, що сказав та зробив Мороній, що не є звичайною поведінкою для військового провідника. (Він зупинив битву, коли Нефійці перемагали. Він запропонував Зерагемні йти. Він повернув Ламанійцям мечі, коли ті відмовилися складати клятву миру). Чому він чинив саме так? (Нехай учні дослідять Алма 44:3–5 для того, щоб виявити джерело сили Моронія та знайти те, що спонукало його). Яким чином

гасло волі продемонструвало віру Моронія в Христа? (Відповідь учнів). Навіщо Мороній використовував гасло волі, навіть перед нападом Амалікії? (Див. Алма 48:7).

ЗАСТОСУВАННЯ Запропонуйте учням прочитати Алма 48:17 та замінити ім'я Моронія на своє власне. Якби ці дифірамби призначалися вам, чи справді вони розповідали б про вас? Встановивши віру Моронія в Христа за вірець в нашому житті, Господь може зробити для нас великі речі також. Запросіть учнів поміркувати над якостями, знайденими в Моронія, і тим, як вони розвивають ці риси у своєму житті.

Прочитайте класу вище поданий вислів Президента Бенсона. Обговоріть кожне благословення і те, як Господь допоможе їм, якщо вони повернуть життя до Христа, як це зробив Мороній.

ВІДЕОУРИВОК 2 Уривок 2 (3:45) є музичним відеопідсумком особистості полководця Моронія та інших героїв, зображених у *Відеокасеті за Книгою Мормона*, які проявили бажання та здатність слідувати за Христом.

17 Геламан 1–12

ЦИКЛ ГОРДОСТІ

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти цикл гордовитості, зображений в книзі Геламана, та його вплив на окремих людей та суспільство.

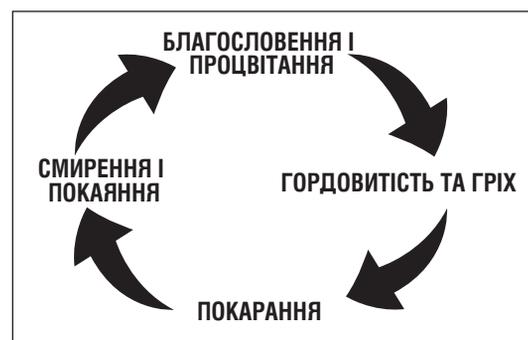
ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕОДЕНЬ 1 (ГЕЛАМАН 1–6)

Примітка: викладення цього уроку може зайняти два чи більше днів. В перший день навчайте циклу гордовитості, описаному Моронієм в Геламан 12:1–6, щоб підготувати учнів до вивчення цілого уривка. Потім викладайте з 1 по 6 розділ книги Геламана, шукаючи ознаки циклу гордовитості. В другий день, для того, щоб допомогти засвоїти цю тему в розділах 7–11, скористуйтеся відео.

Чітке розуміння слів звернення Президента Езри Тефта Бенсона на Генеральній конференції у квітні 1989 року, зачитане Президентом Гордоном Б. Хінклі, буде дуже цінним у викладанні цього уроку (див. Conference Report, Apr. 1989, 3–7; or *Ensign*, May 1989, 4–7).

ВПРАВА НА ПІДГОТОВКУ Покажіть колесо велосипеда. Причепіть до нього якусь позначку й крутніть. Поясніть, яким чином позначка продовжуватиме повертатися на те саме місце в циклі чи в траєкторії знов і знов, поки колесо обертається. Для того, щоб не дати позначці повернутися на те саме місце, необхідно докласти певну силу.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ В Геламан 12 Мормон писав про інший цикл—так званий “цикл гордовитості”, оскільки, здавалося, що гордовитість завжди вдиралася до людських сердець після того, як Бог достатньо їх благословляв. Разом з класом прочитайте Геламан 12:1–6 і намалюйте цикл на дошці (див. графік поданий нижче). Цикл має такі етапи: благословення і процвітання (вірш 1); потім гордовитість та гріх, що приходили через безтурботне життя (вірші 2, 4–6); це, у свою чергу, веде до покарання, щоб люди могли згадати про Господа (вірш 3); це приносить смирення та покаєння (вірші 1, 3); а це повертає їх знов до стану благословення та процвітання.

ЦИТАТА “Коли ми спрямовуємо гордовитість до Бога, то це робиться в душі “нехай буде моя воля, а не твоя”...”

“Гордовиті не можуть змиритися з владою Бога, який спрямовує їхнє життя (див. Геламан 12:6)” (Езра Тефт Бенсон, in Conference Report, Apr. 1989, 4; or *Ensign*, May 1989, 4).

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Нехай учні дослідять Геламан 12:4–6, щоб знайти причини того, чому гордовиті не можуть прийняти Бога, який спрямовує їхнє життя.

ПЕРЕГЛЯД Ви можете пригадати разом з класом дещо про гордовитість, про яку говориться у вправах уроку до книги Якова 2, в шостому фільмі *Відеокасети за Книгою Мормона* під назвою “Гордість”.

- Яке визначення можна дати гордовитості? (Вороже ставлення до Бога чи ближніх)
- Що таке ворожість? (Ненависть або стан протидії)

Примітка: У відео та уроці за Книгою Якова 2 досліджується ворожість до ближніх. В Геламан 1–12 Мормон наголошує на ворожому ставленні до Бога.

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ В перших шести розділах книги Геламана містяться безліч посилань на один чи інший етап циклу гордості. Допоможіть учням побачити цей цикл і безліч втрачених можливостей покаятися та їхній зворотній бік. Ось кілька посилань на найяскравіші з них:

- Процвітання та благословення (див. Геламан 3:25, 32)
- Гордовитість та гріх (див. Геламан 3:33, 36; 4:1, 12)
- Покарання (див. Геламан 4:2, 11)
- Смирення та покаяння (див. Геламан 4:14–15)

ЗАВЕРШЕННЯ Нагадайте учням про попередження Президента Бенсона: “В Писаннях є достатньо доказів страшних наслідків гріха гордовитості для окремих людей, груп, міст та народів. “Перед загибллю гордість буває” (Приповіді 16:18). Вона знищила народ Нефія” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 5). Що станеться, якщо ці люди чи групи не покаються? На якому етапі циклу гордості знаходимося ми сьогодні як суспільство і кожен окремо?

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕОДЕНЬ 2 (ГЕЛАМАН 7–12)

Примітка: Цей перелік зазначає, коли слід показувати відеоуривки та застосовувати вправи в класі під час викладання уривка Геламан 7–11:

- Геламан 7:1–8:10—відеоуривок 1
- Геламан 8:11–26—вправа в класі
- Геламан 8:27–9:8—відеоуривок 2
- Геламан 9:9–19—вправа в класі
- Геламан 9:20–10:1—відеоуривок 3
- Геламан 10–11—вправа в класі

ПІДГОТОВКА Продивіться стан народу, коли Нефії повернувся з місіонерської подорожі в північні землі (див. Геламан 6:36–7:1).

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

Цикл гордості 15:10

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням виявити факти гордовитості на нефійському базарі.

ВІДЕОУРИВОК 1 В уривку 1 (5:49) Нефії повернувся в землю Зарагемля та побачив процвітання, гордовитість та нечестивість народу. Він вирушає до свого будинку і молиться на вежі у своєму саду. Збирається натовп. Після молитви він закликає людей до покаяння. Судді серед натовпу намагаються підбурювати людей проти Нефія, в той час, як інші захищають його.

ОБГОВОРЕННЯ В обговоренні уривка 1 у пригоді можуть стати такі запитання:

- Чому журився Нефії? (Через гордовитість та нечестя народу [див. Геламан 7:26])
- Які докази ворожості чи гордовитості були наведені на базарі? (Пристрасть людей до багатства, класова нерівність та утискування бідних)
- Як ця цитата може стосуватися народу Нефія? “Егоїзм—один з найпоширеніших видів гордовитості. “Як все це стосується мене”—є центром усього—зарозумілість, жалість до самого себе, мирське самоздійснення, корисливість” (Бенсон, in Conference Report, 5; or *Ensign*, 6).
- До якого етапу “циклу гордості” ви віднесли б стан Нефіїців?
- Що очікує цих людей? (Знищення [див. Геламан 7:22, 28])

Продивіться Геламан 8:11–26. Зверніть увагу на велику кількість прикладів, наведених Нефієм про те, як люди зневажали пророків (Мойсей, Авраам, Зинос, Зинок, Езія, Ісая, Єремія, Легій та Нефії) Обговоріть причини, з яких люди роблять це. Поговоріть на тему, як окремі люди можуть долати спокусу критикувати пророка і як ми можемо стати слухняними його поради.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням уважно придивитися до взаємозв’язку гордовитості і таємних змов.

ВІДЕОУРИВОК 2 В уривку 2 (2:19) Нефії пророкує людям смерть головного судді від рук члена їхньої таємної банди. П’ятеро посланців побігли до зали суду і знайшли мертве тіло судді.

ОБГОВОРЕННЯ Застосуйте ці цитати з висловів Президента Бенсона до Нефіїців:

- “Гордовитість створює таємні змови, які існують, аби здобувати владу, прибуток та славу світу... Цей плід гріха гордовитості, тобто таємні змови,

звели нанівець цивілізації і Яредійців, і Нефійців” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 6).

- “Наше вороже ставлення до Бога має багато ярликів: непослух, загрубіле серце, твердошійсть, небажання каятися, пихатість, схильність ображатися та прагнення знамень” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 4).

На якому етапі циклу гордості процвітають таємні змови? Що то за таємні змови, які намагався розкрити Нефій? (Див. Геламан 7:25; 8:4). Чи існують в наш час таємні змови?

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Разом з класом прочитайте Геламан 9:3–9, щоб дізнатися, що сталося з п’ятьма чоловіками, які побігли до зали суду. Потім нехай клас прочитає Геламан 9:10–19 та обговорить те, що спонукало учасників до дії. (Судді прагнули погубити пророків; п’ятеро посланців підтримували Нефія та проголосили істину).

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти, як люди реагували на пророцтво Нефія, коли дізналися, що він каже правду. Попросіть їх також спробувати зрозуміти, чому Нефій так хотів навчати істині, незважаючи на все протистояння.

ВІДЕОУРИВОК 3 В уривку 3 (7:02) Нефія зв’язано й приведено на суд перед натовпом. Він відповідає на звинувачення у пророцтві про вину Сеантума. Драматично зображується невинність Нефія та точність його пророцтва. Разом з тим, багато людей зневажать Нефія та йдуть власним шляхом.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Застосуйте ці цитати зі слів Президента Бенсона до Нефійців:

- “Гордовиті вважають, що Бог має погодитися з ними. Вони не зацікавлені в тому, щоб змінювати

власні погляди, аби погодитися з Богом” (in Conference Report, 4; or *Ensign*, 4).

- “Гордовитість затьмарює почуття синівства до Бога та братерства до людей. Вона відокремлює і роз’єднує нас на “ранги”, згідно наших “багатств” та “шансів на навчання”... Єдність неможлива серед гордовитих, а якщо ми не єдині, то не Господні” (in Conference Report, 6; or *Ensign*, 6).

- “Коли гордовитість оселяється в нашому серці, ми втрачаємо незалежність від світу та віддаємо свої свободи в окови людського осуду... Судження людей переважають одкровення Бога і гордовиті випускають з рук залізний жезл” (in Conference Report, 5; or *Ensign*, 5).

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Геламан 10:2–19 навчає про благословення, що даються слухняним смиренним слугам Бога. Викладаючи Геламан 11, зверніть увагу на завершення циклу гордості.

ЗАСТОСУВАННЯ Вважайте читання Геламан 12:1–6 за підсумок. Мормон, який бачив знищення нефійської цивілізації через гордовитість (див. Мороній 8:27), не дозволив цьому циклу знищити його. Що ми, як окремі люди, сім’ї та Церква, можемо зробити, щоб не дозволити гордовитості знищити нас? Подивіться ще раз на цикл, але тепер видаліть звідти слово *покарання*. Як цикл можна змінити, щоб залишилося три етапи? (Він змінюється, якщо ми смиренні і негайно каємося в гріхах та гордовитості) Свідчіть, що це—цикл смиренних і що ми можемо розвивати його в особистому житті. Обговоріть ключові слова промови Президента Бенсона. Пам’ятайте: смирення є антиподом гордовитості. Заохочуйте студентів прагнути смирення.

“Народ Бога—смиренні люди. Або ми можемо обрати смирення, або ж нас можуть примусити стати покірними” (in Conference Report, 6; or *Ensign*, 6).

18 3 Нефії 17

“МОЯ РАДІСТЬ ПОВНА”

МЕТА

Допомогти учням відчутти й усвідомити, що зцілення, благословення та любов Спасителя доступні всім гідним людям.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ Разом з учнями прочитайте 3 Нефій 11:13–15. Підкресліть, що кожен міг сам переконатися, доторкнувшись до ран на руках, ногах та боках Спасителя. Щоб знайти інші прояви співчуття, ви можете поділити клас на три групи, і

нехай кожна з них дослідить 3 Нефій 17 на одну з цих тем:

- Докази того, що Спаситель чуйно ставився до почуттів людей.
- Співчутливі вчинки Спасителя до людей.
- Те, як люди реагували на дії Спасителя.

Разом з класом обговоріть результати дослідження кожної групи. Разом прочитайте уривки з 3 Нефій 17, які, на їхній погляд, є особливо сильними й чутливими.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“Моя радість повна” 4:00

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням знайти приклади того, як Спаситель виявляв співчуття до кожної людини.

Примітка: останню частину відео клас зрозуміє набагато краще, якщо учні прочитають 3 Нефій 17:24, де описується Спаситель і діти, оточені ангелами.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Це відео є музичним та відео-підсумком візиту Спасителя до людей біля храму в землі Щедрій. Відеофрагмент зображує враження кожного присутнього від любові, співчуття Спасителя та того, як він зцілював.

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ВПРАВА НА ЗАСТОСУВАННЯ Запросіть учнів висловити почуття та поділитися прикладами того, як Спаситель торкнувся їхнього особистого життя. Разом прочитайте 3 Нефій 17:25. Що сьогодні робить можливим для нас бачити, чути та свідчити: “Кожна людина сама по собі”?

ЗАВЕРШЕННЯ Запрошення прийти до Христа залишається так само актуальним, як і дві тисячі років тому. Якщо ми наблизимося до Спасителя і відчуватимемо Його Дух, то в цей час зможемо “відчути і побачити”, як бачили й відчували учні Христа в усі часи й віки.

19 4 Нефій–Мормон 6

“О ВИ, ПРЕКРАСНІ”

МЕТА

Допомогти учням зрозуміти, як гордовитість та злочестивість звела Нефійців до того, що вони зреклися Ісуса Христа та Його вчень, що і призвело до знищення.

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ДИВИТИСЯ ВІДЕО

Разом з класом прочитайте Мормон 6:1–15. Спитайте учнів, як повинен був почувати себе Мормон, коли описував спустошення під час цієї останньої битви.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО

“О ви, прекрасні” 5:18

Примітка: Відеопоказ спрямовано на підготовку до вивчення 4 Нефій–Мормон 6.

ВПРАВА “ПОШУК” Запропонуйте учням спробувати стати на місце Мормона і Моронія та зрозуміти, як вони почували себе, коли спостерігали за знищенням Нефійського народу.

ПОКАЖІТЬ ВІДЕО Спочатку зображується знищення під час великої битви біля Кумори. Мормон журиться через величезні втрати народу Нефія і лементує: “Як же це так, що ви могли загинути!” (Мормон 6:19).

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ВІДЕО

ОБГОВОРЕННЯ Разом з класом прочитайте Мормон 6:16–19. Що сказав Мормон, коли оплакував знищення Нефійців? (“О ... прекрасні, як же це так, що ви могли загинути!” [Мормон 6:19]) Чому Нефійців було знищено?

ВПРАВА З ПИСАННЯМИ ТА ОБГОВОРЕННЯ Запропонуйте учням переглянути 4 Нефій 1:1–19 та визначити основні складові нефійського суспільства. Обговоріть те, як відвідування Спасителя вплинуло на ставлення нефійців один до одного та спосіб їхнього життя. Тоді нехай учні дослідять

4 Нефій 1:20–43, щоб знайти фактори, що сприяли знищенню народу. Ви можете перерахувати ці фактори на дошці. Така інформація може бути корисною:

- Невелика група відкололася від Церкви та назвала себе Ламанійцями (див. вірш 20).
- Люди були багатими і гордовитими (див. вірші 23–24).
- В них більше не було спільного майна; вони розділилися на класи; стали будувати церкви, аби отримати прибуток; вони зреклися Церкви Христа (див. вірші 25–26).
- Зросло багато лжецерков і поширювалося переслідування святих (див. вірші 29–34).
- Проповідувалася ненависть (див. вірш 39).
- Знов стали процвітати таємні змови (вірш 42).
- Люди ставали гордовитими в серці через свої величезні багатства (див. вірш 43).

Коли учні вивчатимуть Мормон 1–5, попросіть їх знайти інші докази злочестя та нерозкаяного ставлення серед Нефійців. Поміркуйте над цим:

- Журба через прокляття (див. Мормон 2:10–15).
- Мормону було дано останній шанс проповідувати покаєння (див. Мормон 3:2–3).
- Нефійці вихвалялися власною силою та розпочали військовий наступ (див. Мормон 3:9–16).
- Духовний стан Нефійців у той час (див. Мормон 4:10–12).

ВСТАВКА З ПИСАНЬ Прочитайте Мороній 8:27. У чому полягала основна причина знищення Нефійців? (Гордовитість). Як цьому можна було запобігти? (Завдяки покаєнню [див. Мормон 6:22]).

ЦИТАТА Запитайте, як цю цитату Президента Езри Тефта Бенсона можна пристосувати до Нефійців та до нас:

“Мої любі брати і сестри, ми повинні приготуватися викупити Сіон. Саме гріх гордовитості заважав нам встановити Сіон за життя пророка Джозефа Сміта. І цей самий гріх гордовитості припинив освячення серед Нефійців...”

Гордовитість—камінь спотикання для Сіону. Я повторюю: гордовитість є каменем спотикання для Сіону.

Ми повинні очистити середину посудини, подолавши гордовитість” (in Conference Report, Apr. 1989, 7; or *Ensign*, May 1989, 7).

ОБГОВОРЕННЯ Обговоріть такі запитання:

- Яким чином знищення Нефійців стосується і нас в ці дні? (Див. УЗ 38:39).
- Як люди, так благословенні євангелією, пророками та Писаннями, могли повернутися проти Господа і стати такими злочестивими?

- Наскільки ми схожі на Нефійців? Як нам уникнути їхньої долі? Чи в наші дні є хтось, хто слідує тим самим шляхом, що й Нефійці?

- У чому Друге Пришестя буде схоже на знищення Нефійців? Чим воно відрізнятиметься?

Закликайте учнів засвоїти для себе урок щодо знищення Нефійців, щоб вони могли бути гідними вижити під час Другого пришестя.

ЦИТАТА Запитайте, як ця цитата Президента Бенсона може стосуватися Нефійців та нас у ці часи:

“Народ Бога—смиренні люди. Або ми можемо обрати смирення, або ж нас можуть примусити стати покірними...”

Ми можемо дозволити люблячому Богові смирити нас, підкорившись його волі, ставлячи його на перше місце в житті...

Давайте оберемо смирення. Ми впораємося. Я знаю це” (in Conference Report, 6; or *Ensign*, 6–7).

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

UKRAINIAN

